Rok XIV. **Warszawa, dnia 20 września 1938 r.** **Nr. 18**

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOSCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:	REDAKCJA I ADMINISTRACJA:	CENY OGŁOSZEŃ
Rocznie . . . . . zł. 28.— Półrocznie . . . . „ 14.— Kwartalnie . . . . „ 7.— Miesięcznie . . . . „ 3.— Cena Nr. pojedyńcz. . „ 1.40	Warszawa, ul. Miodowa 6. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520. Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. Przedruk dozwolony za podaniem źródła	Strona w tekście: 300 zł., 1/2 str. 150 zł., 1/4 strony 75 zł. Poza tekstem za stronę 200 zł., 1/2 str. 100 zł., 1/4 str. 50 zł. Dla Komunalnych Kas Oszczędności bilanse i tabl. (dostarc. bezpośrednio do admin.) za str. 70 zł., 1/2 str. 35 zł., 1/4 str. 20 zł.

SPRAWOZDANIE

z działalności Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

ZA ROK 1937

Część ogólna.

Rok 1937 przynosi dalszą widoczną poprawę sytuacji gospodarczej Polski, przy czym podkreślić należy, poprawa ta ma charakter nie tyle koniunkturalny, lecz raczej jest wynikiem dążeń do strukturalnego wzmocnienia gospodarstwa narodowego.

W pierwszym rzędzie nastąpiła poprawa w rolnictwie, będącym podstawową gałęzią naszej wytwórczości. Zanotowano na tym odcinku dalsze polepszenie się rentowności osiągnięte dzięki zwyżce cen artykułów rolniczych, które w roku ubiegłym utrzymywały się na poziomie wyższym niż w roku poprzednim, przy czym ceny artykułów rolniczych zwyżkowały dużo silniej aniżeli ceny wyrobów przemysłowych zakupywanych przez rolnika, wskutek czego nastąpiło dalsze zmniejszenie się rozpiętości między obu poziomami cen. Wzmogło to w dużym stopniu zdolność nabywczą ludności rolniczej. Na polepszenie się sytuacji w rolnictwie nie bez wpływu nadto były ulgi przyznane wsi w zakresie spłaty zobowiązań zarówno prywatnych, jak też i prawno - publicznych.

Przemysł krajowy wykazuje większy niż w latach poprzednich wzrost produkcji, zwłaszcza w dziedzinie dóbr wytwórczych, a to w związku ze wzmożeniem się ruchu inwestycyjnego. Poprawę sytuacji w przemyśle ilustruje wzrost o 7½% liczby świadectw przemysłowych, których na rok 1937 przedsiębiorstwa przemysłowe wykupiły 253 tysiące. Ożywienie w przemyśle wpłynęło na poważne zwiększenie się stanu zatrudnienia oraz na wzrost sumy wypłaconych zarobków pracowniczych.

Handel wewnętrzny również notuje polepszenie sytuacji, wyrażające się w znacznym wzroście obrotów, wywołanym zwiększeniem się siły nabywczej rynku.

Jak z tego krótkiego przeglądu wynika, elementy natury gospodarczej układały się dla procesu kapitalizacji na przestrzeni roku ubiegłego niewątpliwie pomyślniej niż w latach ubiegłych. Nadto niczym nie zachwiana równowaga budżetu państwowego, jasna i mocna sytuacja złotego, uniezależnionego całkowicie od waluty zagranicznej i wreszcie względnie spokojna sytuacja w świecie politycznym — wszystko to złożyło się na atmosferę stwarzającą normalne warunki pracy dla rynku pieniężnego, który w roku ubiegłym wykazuje znacznie większą niż w latach poprzednich dynamikę rozwoju. Ogólny stan wkładów we wszystkich instytucjach finansowych w roku ubiegłym uległ poważnemu, dotychczas nie notowanemu zwiększeniu o sumę zł 684 miliony, osiągając na ultimo roku zł 3.888 mil. wobec 3.204 mil. na koniec roku poprzedniego. Rozwój rachunków wkładowych we wszystkich instytucjach pieniężnych w ostatnich pięciu latach ujmuje przytoczone zestawienie opracowane na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Wkłady w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych.

Miliony złotych

Instytucje Rodzaje wkładów	1933	1934	1935	1936	1937
Ogółem	**2720,3**	**2984,9**	**3015,6**	**3203,7**	3888
Bank Polski	239,4	216,6	187,5	237,1	294
Bank Gospodarstwa Krajowego	223,5	300,2	275,2	355,1	540
Państwowy Bank Rolny	95,0	109,6	107,6	130,1	178
Banki komunalne	31,5	40,1	38,9	44,6	59
Banki prywatne i większe domy bankowe	446,2	454,5	460,3	466,0	556
Oddziały banków zagranicznych	54,2	47,8	46,7	62,7	62
Bank P. K. O.	8,5	20,8	36,8	30,1	30
Pocztowa Kasa Oszczędności	713,5	858,1	881,7	895,6	1038
Wkłady na ks. oszczędnościowe	*506,5*	*624,4*	*679,3*	*663,7*	*782*
„ czekowe	*207,0*	*233,7*	*202,4*	*231,9*	*256*
Komunalne Kasy Oszczędności *b*	614,6	664,6	711,3	720,5	830
Wkłady na ks. oszczędnościowe	*570,6*	*612,1*	*651,3*	*640,1*	*735*
„ na rach. bież., czek. i żyrow.	*44,0*	*52,5*	*60,0*	*80,4*	*95*
Gminne Kasy Pożyczkowo-Oszczędn.	7,5	7,6	8,0	—	9
Spółdzielnie kredytowe *c*	282,5	259,8	255,2	253,9	281 *a*)
Centralna Kasa Spółek Rolniczych	3,9	5,2	6,4	8,0	11

a Wkłady w spółdzielniach kredytowych wg biuletynów Rady Spółdzielczej. *b* Łącznie z dwiema niekomunalnymi. *c* Zrzeszone w związkach rewizyjnych.

Przyrost wkładów dzieli się mniej więcej proporcjonalnie między poszczególne grupy instytucyj finansowych. Ubytek lokat zanotowano jedynie w krajowych oddziałach instytucyj zagranicznych; grupa ta jednak, jeśli chodzi o akumulację kapitałów krajowych odgrywa minimalną rolę. Wyrastający ponad przeciętną normę przyrost wkładów w bankach państwowych przypisać należy zwiększeniu się lokat publicznych. Nie notowany od szeregu lat przyrost wkładów wykazuje grupa banków prywatnych. Fakt ten specjalnie podkreślić należy jako przejaw regeneracji interesu bankowego. Bankowość prywatna, która najbardziej ze wszystkich instytcyj odczuła skutki okresu kryzysowego, stopniowo odzyskuje należną jej pozycję na rynku pieniężnym, będąc obecnie najpoważniejszym zbiornikiem kapitałów po P. K. O. oraz komunalnych kasach oszczędności. Gminne kasy pożyczkowo - oszczędnościowe, w liczbie ponad 900 placówek zdołały zebrać zaledwie 9 mil. zł. Mimo więc licznie rozgałęzionej sieci instytucje te, z pewnymi wyjątkami, dotychczas nie zdołały wypracować sobie odpowiedniego stanowiska. Wysuwane ostatnio projekty co do reorganizacji aparatu G. K. P. O. i lepszego wykorzystania tegoż należy w tych warunkach uważać za myśl celową, z uwagi na możność sprawniejszego obsługiwania potrzeb ludności wiejskiej.

Dodać należy, że wzrost wykazują zarówno wkłady na rachunkach bieżących, stanowiące przede wszystkim kapitał obrotowy czynnych gospodarczo przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, jak też i wkłady oraz lokaty o charakterze oszczędnościowym, w przeciwieństwie do roku poprzedniego, w którym mimo ogólnego wzrostu łącznej sumy wkładów zanotowano pewne kurczenie się wkładów oszczędnościowych. Fakt ten stwierdza, że równomiernie z polepszeniem się płynności przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych wzrastało zaufanie do instytucyj kredytowych.

Zrzeszone w czterech regionalnych Związkach komunalne kasy oszczędności w liczbie 357 samodzielnych placówek (nie licząc w tym oddziałów) pod względem sumy uzbieranych wkładów zajmują od paru lat drugie miejsce wśród szeregu instytucji finansowych branych indywidualnie czy grupowo. Rok ubiegły dla KKO uznać należy za pomyślny. Przyrost wkładów w ciągu jednego tylko roku zeszłego został osiągnięty w sumie przekraczającej łączne rezultaty czterech lat poprzednich.

Ogólna suma wkładów zdeponowanych we wszystkich KKO na ultimo roku ubiegłego wynosi zł 830 milionów, wobec zł 720 milionów na początku roku. Z sumy tej na wkłady oszczędnościowe przypada zł 735 mil., resztę zaś, t. j. zł 95 mil. stanowią lokaty na rachunkach czekowych i bieżących. Pierwsze w ciągu roku wzrosły o kwotę zł 95 milionów, drugie zaś o zł 15 milionów, z czego na KKO województw centralnych i wschodnich przypada zł 11 milionów.

Kształtowanie się wkładów oszczędnościowych w KKO należących do poszczególnych Związków ujmuje poniższe zestawienie.

Tys. złotych

Stan wkładów na książeczki oszczędnościowe w K. K. O. Związków*)	W dniu 31 grudnia					W porównaniu ze stanem z roku ubiegł.	w %%
	1933	1934	1935	1936	1937		
Lwowskiego	220.513	197.469	225.135	197.465	219.461	+ 21.996	+ 11.16
Warszawskiego	111.143	133.492	153.318	169.196	210.225	+ 41.029	+ 24.25
Poznańskiego	122.631	134.401	131.153	126717	137.711	+ 10.994	+ 8.68
Śląskiego	83.206	106.468	120.315	114.868	130.449	+ 15.581	+ 13.56
	537.493	571.830	629 921	608.246	697.846	+ 89.600	+ 14.73
Stosunek $^{0}/_{0}$-wy wkładów w K. K. O. n/Związku do ogółu wkładów we wszystkich K. K. O.	20,68%	23,34%	24,34%	27,82%	30,12%		

*) Dane dotyczące Związków: Lwowskiego, Poznańskiego i Śląskiego odnośnie roku 1937 zestawione są według zbiorowych bilansów brutto na 31.XII. 1937 r., dane zaś dla Związku Warszawskiego— według bilansu netto.

Wobec odmiennych metod sporządzania zestawień statystyka nasza wykazuje pewne różnice w porównaniu z danymi opracowanymi przez G. U. S.

Jak z przytoczonego zestawienia wynika, komunalne kasy oszczędności województw centralnych i wschodnich, pod względem sumy uzbieranych kapitałów oszczędnościowych, zajmują drugie miejsce po kasach małopolskich. Gdyby jednak uwzględnić w tym również i wkłady na rachunkach czekowych, okazało by się, że zajmujemy pierwsze miejsce.

Rozwój KKO województw centralnych i wschodnich idzie dużo szybszym krokiem niż w pozostałych dzielnicach. O ile n.p. obecny stan wkładów oszczędnościowych w kasach małopolskich utrzymuje się mniej więcej na poziomie roku 1933, to kasy zrzeszone w n. Związku w okresie pięciolecia niemal podwoiły swój stan posiadania. Dzięki temu udział kas zrzeszonych w n. Związku w procesie kapitalizacji, reprezentowanej przez ogół KKO, stale wzrasta i jak obecnie wynosi 30,12% wobec 20,68% w roku 1933.

Punktualne honorowanie wszelkich zobowiązań, zwłaszcza z tytułu wkładów oszczędnościowych, zjednało kasom pełne zaufanie społeczeństwa. Należytemu wywiązywaniu się z zobowiązań sprzyjała odpowiednia płynność KKO, utrzymywana stale na wysokim poziomie, niejednokrotnie ze szkodą dla rentowności KKO.

Rozwój wkładów oszczędnościowych w KKO województw centralnych i wschodnich w ciągu ostatniego pięciolecia przedstawia się, jak poniżej:

Wkłady na książeczki oszczędnościowe w K. K. O. województw centralnych i wschodnich

w tysiącach złotych.

Województwo	31 grudnia				31.III.	30.VI	30.IX	31.XII	Roczny przyrost	
	1933	1934	1935	1936	1937				bezwzględ.	procentowy
M. st. Warszawa . . .	55.530	68.805	78.878	85.266	92.413	99.803	101.039	106.657	21.391	25,09
Warszawskie	20.603	23.991	29.599	32.686	34.483	37.102	38.198	40.153	7.467	22,84
Łódzkie	6.763	9.686	11.176	13.455	14.357	15.522	15.491	17.018	3.563	26,48
Kieleckie	11 392	11.593	12.417	13.448	13.845	14.094	14.856	15.730	2.282	16,97
Lubelskie	5.107	5.858	6.084	7.108	7.711	8 170	8.557	9.468	2.360	33,20
Białostockie	3 608	3.876	4.133	4 672	4.786	4 960	5.192	5.647	975	20,87
Nowogródzkie	828	1.101	1.224	1.403	1.560	1.688	1.677	1.963	560	39,91
Wileńskie	4 643	4 843	5.463	6.180	6.526	6.703	6.869	7.288	1.108	17,92
Poleskie	836	1.304	1.520	1.748	1.757	1.844	2.060	1.967	219	12,52
Wołyńskie	1.833	2 435	2.824	3 230	3.514	3.658	3.820	4.334	1.104	34,18
	111.143	133 492	153.318	169.196	180.952	193.544	197.757	210.225	41.029	24,25

Ruch wkładów oszczędnościowych w ciągu roku zeszłego był na ogół jednolity. Pewne wahania zauważono jedynie w miesiącach letnich, wywołane przyczynami sezonowymi.

Ogółem wkłady oszczędnościowe w KKO województw centralnych i wschodnich wzrosły w ciągu roku o zł 41.029 tys., t. j. o 24.25% w porównaniu ze stanem na początku roku. Jest to przyrost dotychczas na naszym terenie nie notowany. W roku poprzednim (1936) który również dla KKO był pomyślny, stan wkładów w tych kasach wzrósł tylko o 10%.

W cyfrach bezwzględnych największy przyrost, jak zwykle, wykazuje KKO m. st. Warszawy, która od pewnego czasu nabrała niebywałego rozmachu rozwojowego, reprezentując obecnie ponad 50% wkładów oszczędnościowych zdeponowanych w KKO należących do naszego Związku. Po Banku Polskim i państwowych zakładach finansowych, jest ona obec-

nie najpotężniejszą instytucją pieniężną w Polsce.

Wielce pocieszającym objawem jest stosunkowo duży, wyższy ponad przeciętną, wzrost wkładów oszczędnościowych w niektórych województwach kresowych, a w szczególności na terenie województwa nowogródzkiego i wołyńskiego. Praca zatem KKO, nawet w ośrodkach najmniej gospodarczo wyrobionych, daje poważne rezultaty.

Z terenu województw centralnych podkreślić należy dużą prężność rozwojową kas województwa łódzkiego. Kasy te na przestrzeni ostatniego pięciolecia zdołały niemal trzykrotnie powiększyć swój stan posiadania na rachunkach wkładów oszczędnościowych.

Z ogólnej sumy zł 210.225 tys. wkładów, ulokowanych na książeczkach oszczędnościowych KKO na wkłady osób fizycznych i firm prywatnych przypada kwota zł 182.909 tys., resztę zaś t. j. zł 27.316 tys. stanowią wkłady instytucyj prawno - publicznych. Bliższy podział obu wspomnianych grup wkładów na terenie poszczególnych województw przedstawia się jak następuje:

Wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Stan w dniu 31 grudnia.

Województwo	Instyt. państw., samorz. i inne prawno-publ.		Osoby fizycz. i praw.-prywat.		Ogółem	
	Ilość książeczek	suma w tys. zł	Ilość książeczek	suma w tys. zł	Ilość książeczek	suma w tys. zł
Rok 1937						
M. st. Warszawa	17	12.569	116.046	94.088	116 063	106.657
Warszawskie . .	210	1.812	109.956	38.341	110.166	40.153
Łódzkie . . .	209	2.052	50 036	14.966	50.245	17.018
Kieleckie . . .	165	2.845	46.567	12.885	46.732	15.730
Lubelskie . . .	186	2.289	43.267	7.179	43.453	9.468
Białostockie . .	110	1.473	29.465	4.174	29.575	5.647
Nowogródzkie .	52	464	11.119	1.499	11.171	1.963
Wileńskie . . .	68	1.827	13.559	5.461	13.627	7.288
Poleskie . . .	59	652	11.624	1.315	11.683	1.967
Wołyńskie . . .	256	1.331	25.611	3.003	25.867	4.334
Ogółem .	1.332	27.316	457.250	182.909	458.582	210.225
Rok 1936 ogółem	1.319	22.999	393.424	146.197	394.743	169.196

Roczny przyrost wkładów prywatnych wynosi zł 36.712 tys., nadwyżka zaś roczna w stanie wkładów osób publiczno - prawnych — zł 4.317 tys. Wkład średni w grupie wkładów osób publiczno - prawnych wynosi zł 20.507.50, na jedną zaś książeczkę osoby prywatnej przypada przeciętnie — zł 400,02. Przeciętna dla obu grup łącznie wynosi zł 458.42.

W grupie wkładów publiczno-prawnych największą pozycję stanowią lokaty miejskich i powiatowych funduszów emerytalnych. Lokat innych instytucji ubezpieczeniowych KKO na książeczki oszczędnościowe obecnie nie przyjmują, z uwagi na postanowienia art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o KKO z dn. 24 października 1934 r. Wkłady, złożone przez te instytucje przed dniem wejścia w życie wspomnianego rozporządzenia, są stopniowo likwidowane, w bilansach zaś KKO figurują na rachunku kredytów uzyskanych.

Jak z przytoczonego powyżej zestawienia wynika, równorzędnie ze wzrostem sumy wkładów oszczędnościowych szło w parze zwiększenie się liczby książeczek oszczędnościowych. W roku sprawozdawczym przybyło kasom ogółem 63.839 nowych wkładców, w czym 13 z grupy osób prawno-publicznych, a 63.826 z grupy osób prywatnych.

Jeśli chodzi o nowych wkładców, to jest rzeczą charakterystyczną, że lokują oni swe oszczędności przeważnie w rachunkach awistowych, unikając rachunków terminowych. Jest to wyrazem dużej bojaźliwości wkładców i ich nerwowej psychiki, która pod wpływem pewnych wydarzeń, jak to mieliśmy okazję tak niedawno zaobserwować, może się przerodzić w nieuzasadnioną panikę. Unikaniu rachunków terminowych sprzyja w pewnym stopniu mała rozpiętość między oprocentowaniem rachunków a vista a rachunków za wypowiedzeniem.

Obok wkładów oszczędnościowych, drugim najpoważniejszym źródłem funduszów obrotowych KKO są wkłady na rachunkach bieżących. Ta grupa wkładów coraz większą stanowi pozycję w bilansach KKO. Na ultimo roku sprawozdawczego stan rachunków czekowych wynosił zł 57.695 tys. wobec zł 46.798 tys. na początku roku. Przyrost roczny wynosi zł 10.897 tys., co w porównaniu ze stanem z roku poprzedniego stanowi 23.28%.

Uwzględniając rachunki czekowe ogólny stan wkładów zdeponowanych w KKO województw centralnych i wschodnich wynosi:

Stan wkładów zdeponowanych w K. K. O.

Rodzaj wkładów	w dniu 31 grudnia				
	1933	1934	1935	1936	1937
Oszczędnościowe pryw.	111.143	113.765	130.815	146.197	182.909
Oszczędn. praw.-publ.	4.405	19.727	22.503	22.999	27.316
Rachunki bieżące (czekowe)	14.970	25.576	29.936	46.798	57.695
	130.518	159.068	183.254	215.994	267.920

Wysokość oprocentowania wkładów jest regulowana rozporządzeniami Ministra Skarbu, wydawanymi na podstawie ustawy z dn. 29 marca 1933 r. w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach. (Dz. Ust. R. P. Nr 29, poz. 255). W roku sprawozdawczym stopa procentowa od wkładów była dwukrotnie obniżona, a mianowicie rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 7 lipca oraz rozporządzeniem z dn. 15 grudnia 1937 r. Obniżka zastosowana na podstawie pierwszego rozporządzenia weszła w życie z dniem 1 sierpnia, obniżka zaś powtórna — od dn. 1 stycznia 1938 r. z tym zastrzeżeniem, że od

wkładów terminowych względnie za wypowiedzeniem obniżona stopa procentowa mogła być zastosowana po terminie zastrzeżonym umową.

Według norm ustalonych na podstawie wspomnianych przepisów kasy od poszczególnych typów wkładów mogły płacić:

Kategoria wkładów	Stopa % obowiązująca od dn. 1.VIII.37		Stopa % obowiązująca od 1.I.38	
	KKO mające ponad 1/2 miliona zł wkładów oszczędn.	KKO mające poniżej 1/2 miliona zł wkładów oszczędn.	KKO mające ponad 3 miliony zł wkładów oszczędn.	KKO mające poniżej 3 milionów zł wkładów oszczędn.
I. Wkłady w złotych				
1. Od wkładów oszcz. pł. na każde żądanie	4	4½	3¼	4
2. Od wkład. oszcz. płatnych za wypow. 1 mies.	4½	4¾	3¾	4¼
3. Od wkład. oszcz. płatnych za wypow. 3 mies.	4¾	5	4¼	4½
4. Od wkład. oszcz. płatnych za wypow. 6 mies. i dłuższym	5	5½	4½	5
5. Od rachunków bieżących i czekowych	3½	4	3	3½
II. Wkłady w złotych w złocie				
1. Od wkład. oszcz. płatnych za wypow. 1 mies.	3	3½	2½	3
2. Od wkład. oszcz. płatnych za wypow. 3 mies.	3½	4	3	3½
3. Od wkład. oszcz. płatnych za wypow. 6 mies.	4	4½	3½	4
III. Wkłady w dolarach				
1. Od wkład. oszcz. płatnych za wypow. 1 mies.	2	2½	2	2½
2. Od wkład. oszcz. płatn. za wypow. pow. 1 mies.	2½	3	2½	3

W porównaniu ze stopą obowiązującą przed dniem 1 sierpnia r. ub. obecnie obowiązująca stopa przyznawanych przez kasy korzyści majątkowych dla wkładów została poważnie zredukowana w granicach do 1½ punktów, przy czym obniżka dotknęła wszystkie kategorie wkładów. Rozpiętość maksymalna między oprocentowaniem rachunków a vistowych i terminowych została ustalona w granicach zbyt minimalnych 1 — 1¼%.

Inne fundusze obce pochodzące głównie z kredytów uzyskanych i redyskonta, względnie dyskonta akceptów Banku Akceptacyjnego, pod koniec roku sprawozdawczego wynosiły:

Inne kapitały obce

(tys. zł)

Nazwa rachunku	1936	1937	Różnica
Redyskonto	4.535	3.980	— 555
Dyskonto akceptów B-ku Akcpt.	6.992	6.825	— 167
Zastaw papierów wartośc.	275	311	+ 36
Kredyty udzielone kasom	16.210	14.492	—1.718
Zobowiązania hipoteczne	1.445	1.094	— 351
R-ki koresp. „Loro" i „Nostro"	1.490	1.326	— 164
	30.947	28.028	—2.919

Wobec stałego przypływu nowych wkładów, środki uzyskane w formie kredytów w centralnych instytucjach finansowych od szeregu lat systematycznie się kurczą i obecnie w bilansach KKO stanowią już stosunkowo nieznaczną pozycję. Kurczenie się tej pozycji uważamy za zjawisko zdrowe. Jest ono wyrazem dążenia KKO do oparcia swej działalności na kapitałach własnych i wkładkowych. Kredyty i redyskonto w centralnych instytucjach finansowych sprowadzane są do roli właściwej, t. j. gwarancji minimum płynności na wypadek wzmożonego falowania wkładów.

Z nowych kredytów w roku ubiegłym kasy korzystały w niewielkim stopniu. Były to bądź kredyty celowe dla rzemiosła w Banku Gospodarstwa Krajowego, wykorzystywane w formie redyskonta weksli rzemieślniczych, bądź też kredyty w Państwowym Banku Rolnym na zaliczkowanie zboża oraz na obsianie pól poplonami.

Stan funduszów własnych KKO w ciągu roku sprawozdawczego powiększył się o kwotę zł 1.205 tys., przy czym na poszczególnych rachunkach w porównaniu z rokiem poprzednim zaszły następujące zmiany:

Fundusze własne K. K. O.

(tys. zł.)

Rodzaje funduszów	1936	1937	Różnica
Kapitał zakładowy	9.762	9.028	— 734
Fundusz zasobowy	4.562	5.665	+ 1.103
Fundusze specjalne	1.184	883	— 301
Fundusz wyrównawczy	352	1.489	+ 1.137
	15.860	17.065	+ 1.205

Przytoczone zestawienie nie obejmuje funduszów amortyzacyjnych; fundusze te bowiem nie reprezentują efektywnej wartosci, stanowiąc jedynie pozycję wyrównawczą dla rachunku nieruchomości figurujących po stronie czynnej bilansu.

Wartość bilansowa rachunku kapitału zakładowego zmalała w ciągu roku o sumę zł 734 tys. Zjawisko to tłumaczy się dokonanymi przy okazji zmian statutów KKO odpisami z kapitału zakładowego na rzecz wzmocnienia funduszów zasobowych, a to w celu bądź pokrycia strat tkwiących w bilansach, bądź też celem ułatwienia kasom budowy własnych gmachów, których realizacja, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, może nastąpić nie inaczej, jak właśnie w ramach funduszu zasobowego. Rzecz prosta, tego rodzaju przelewy były możliwe jedynie w tych wypadkach, gdzie kapitał zakładowy przekraczał normę ustawową, t. j. zł 50.000,— i przy przelewie jedynie ta nadwyżka mogła być brana pod uwagę. W tych zaś, już dzisiaj nielicznych wypadkach, gdzie kapitał zakładowy wynosił poniżej minimum ustawowego, Związek nasz czynił starania w kierunku wyszukania odpowiednich, dla związków samorządowych możliwie dogodnych źródeł kredytowych, celem ułatwienia im wywiązania się z ustawowego obowiązku.

Fundusze zasobowe wzrosły w ciągu roku o kwotę zł 1.103 tys., a to na skutek przelania na ten rachunek zysków, zrealizowanych z operacyj roku 1936, jak też na skutek wspomnianych przelewów z rachunku kapitału zakładowego. Fundusze specjalne stanowią głównie rezerwy z tytułu ryzyka na operacjach kredytowych. Zmalały one wydatnie w ciągu roku wobec dokonanych z tych funduszów odpisów na wątpliwych dłużnikach. Fundusz wreszcie wyrównawczy tworzy się ze zrealizowanych zysków na kursach papierów wartościowych. Wartość tego funduszu wydatnie wzrosła wobec podniesienia się kursów giełdowych papierów wartościowych.

Rozmiary akcji kredytowej na końcu roku w porównaniu ze stanem z roku poprzedniego wynosiły:

Udzielone kredyty

w tys. zł

Województwo	31/XII 1936	31/XII 1937	roczny przyrost bezwzględny	roczny przyrost stosunkowy
M. st. Warszawa .	70.846	71.280	434	0,61%
Warszawskie . .	32 084	36.650	4.566	14,23%
Łódzkie	14.433	19.714	5.281	36,58%
Kieleckie	17.178	18.542	1.364	7,94%
Lubelskie	11.387	12.783	1.396	12,25%
Białostockie . . .	8.601	9.033	432	5,02%
Nowogródzkie . .	4 026	4.547	521	12,94%
Wileńskie	6 538	6 576	38	0,58%
Poleskie	2 643	3.063	420	15,89%
Wołyńskie . . .	6.303	7.042	739	11,72%
	174.039	189.230	15.191	8,72%

Wkłady oszczędnościowe, jak wyżej wykazano, wzrosły w ciągu roku o zł 41.029 tys. Z nadwyżki tej jedynie zł 15.191 tys., a więc tylko 37% znalazło zatrudnienie w akcji kredytowej. Fakt ten tłumaczyć sobie należy z jednej strony zrozumiałą tendencją do wzmocnienia rezerw płynności, z drugiej zaś — trudnościami w akcji kredytowej. Zdrowe zapotrzebowanie na kredyty krótkoterminowe było na ogół niższe od możliwości KKO. Większą chłonność kredytową wykazuje rzemiosło finansowane przez kasy bądź z własnych funduszów, bądź też z kredytów specjalnych Banku Gospodarstwa Krajowego.

Podział kredytów pod względem formy, w jakiej zostały udzielone, przedstawia poniższe zestawienie:

Stan rachunków udzielonych kredytów

(w tys. zł)

Nazwa rachunków	1936	1937	W porown. ze stanem z r. ub. więcej	W porown. ze stanem z r. ub. mniej
Weksle zdyskontowane. . .	10.409	14 051	3.642	—
Pożyczki wekslowe	49.745	68.036	18.291	—
Weksle protestowane . . .	6.572	4 558	—	2.014
R-ki bieżące otw. kredytu. .	35.855	21.139	—	14 716
Pożyczki terminowe na zast.	10.605	10.503	—	102
Pożyczki na skrypty dłużne .	21.623	28.416	6.873	—
Pożyczki hipoteczne	16.406	17.911	1.505	—
Należn. z tyt. ukł. konwers. .	22.824	24.616	1.792	—
	173 039	189 230	32.023	16.832

W układzie poszczególnych rachunków kredytowych zaszły pewne zmiany. Przede wszystkim zanotowano dalszy spadek protestów. Zmniejszenie się tej pozycji jest wyrazem z jednej strony dalszej akcji KKO w kierunku całkowitego urealnienia bilansów, a z drugiej strony świadczy o polepszeniu się wypłacalności pożyczkobiorców. Płatność nowych kredytów w roku ubiegłym na ogół była dobra, jednak przy dosyć ostrej selekcji pożyczkobiorców. Obecnie portfel protestów stanowi już stosunkowo nikłą pozycję, nie przekraczającą 2,40% ogólnej sumy akcji kredytowej.

Duży spadek rachunków otwartego kredytu tłumaczy się polepszeniem płynności przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, korzystających w dużym stopniu z tej dogodnej formy kredytu, oraz przeniesieniem z tego rachunku na rachunek pożyczek skryptowych skonwertowanych zobowiązań związków samorządowych. Tym też objaśnia się stosunkowo duży wzrost pożyczek na skrypty dłużne. Zmalał wreszcie rachunek pożyczek terminowych na zastaw papierów wartościowych. Jest to wyrazem zmiany zaszłej w nastawieniu posiadaczy papierów wartościowych, zwłaszcza pochodzących z dwóch ostatnich publicznych subskrypcyj. Początkowo zastaw papierów traktowany był jako pewnego rodzaju forma i okazja do pozbycia się waloru. Obecnie papier publiczny uzyskuje coraz większą popularność, zwłaszcza wobec zwyżkowej tendencji notowań giełdowych.

Podstawą operacyj aktywnych KKO jest nadal kredyt wekslowy. Toteż rachunek pożyczek wekslowych wykazuje największy stale wzrost. Natomiast w niewielkim już stopniu wzrosły kredyty hipoteczne. Na przeszkodzie do rozwoju kredytu hipotecznego, którego potrzebę odczuwa przede wszystkim rolnictwo, stoi dotychczas brak wyrobionych hipotek dla bezwzględnej większości gospodarstw wiejskich. Przeszkoda ta w dużym stopniu zostanie zapewne złagodzona dzięki ustawie z dn. 9 kwietnia r. b. (Dz. Ust. R. P. Nr 27, poz. 241) przewidującej daleko

idące ulgi przy pierwiastkowej regulacji hipotecznej w odniesieniu do gruntów wiejskich.

Najpoważniejszym klientem KKO w zakresie akcji kredytowej jest rolnictwo. Zadłużenie rolnictwa w kasach na terenie poszczególnych województw według obliczeń wynosi:

Pretensje rolnicze kas w dn. 31.XII 1937 r.

Województwo	Suma w tys. zł	Stosunek %-wy zadłużenia rolnictwa do akcji kredytowej
M. st. Warszawa	202	0,28
Warszawskie	11.008	30,03
Łódzkie	3.134	15,90
Kieleckie	8.060	43,45
Lubelskie	8.843	69,17
Białostockie	5.295	58,62
Nowogródzkie	2.758	60,65
Wileńskie	2.310	35,12
Poleskie	2.234	72,93
Wołyńskie	4.283	60,82
	48.127	25,43

Przeciętnie w kasach zadłużenie rolnicze wynosi 25,43% stanu udzielonych kredytów. Po wyeliminowaniu natomiast trzech największych kas miejskich, a mianowicie KKO m. st. Warszawy, KKO m. Łodzi i m. Wilna, które z rolnictwem nie współpracują, względnie współpracują w stopniu minimalnym, dla pozostałych kas stosunek pretensyj rolniczych do ogółu akcji kredytowej wynosić będzie 45,0%. Największe nasycenie kredytami rolniczymi wykazują kasy województwa poleskiego, a następnie lubelskiego i wołyńskiego. Jest to zrozumiałe na tle struktury gospodarczej tych terenów.

Z ogólnej sumy zł 48.127 tysięcy kredytów rolniczych poszczególne grupy pożyczkobiorców wykorzystały:

posiadacze gospodarstw do 50 ha . .	zł 37.646	tys.
posiadacze gospodarstw ponad 50 ha .	„ 7.374	„
spółdzielnie rolnicze bez spółdzielni kredytowych	„ 1.781	„
spółki wodne	„ 278	„
inne osoby i instytucje z tytułu kredytów rolniczych	„ 1.048	„
Razem . .	zł 48.127	tys.

Przewaga więc drobnej własności w kredycie rolniczym KKO jest aż nadto widoczna.

Ogólną sumę kredytów rolnictwo wykorzystało w formie:

pożyczek wekslowych	zł 17.990	tys.
pożyczek hipotecznych	„ 1.376	„
pożyczek skryptowych	„ 204	„
układów konwersyjnych	„ 24.840	„
w innej formie	„ 3.717	„

Zestawienie powyższe świadczy, jak mało jeszcze jest na wsi rozwinięty dłużej terminowy kredyt hipoteczny, tak bardzo dla rolnictwa potrzebny. O przeszkodach w rozwoju tego kredytu mieliśmy okazję wspomnieć już wyżej.

Z sumy zł 48.127 tys. kredytów rolniczych większość, bo zł 31.702 tys., pochodzi z kredytów udzielonych jeszcze przed dniem 1 lipca 1932 r. Stan kredytów rolniczych udzielonych już w terminie późniejszym wynosi zatem zł 16.425 tys. Straty dotychczas przez kasy poniesione (odpisane) na pretensjach rolniczych wyniosły zł 3.388 tys. Jest to suma na możliwości naszych kas, nie posiadających dostatecznych funduszów zasobowych, poważna. Niezupełnie poprawnie wywiązuje się rolnictwo z zobowiązań z tytułu układów konwersyjnych. Na ogólną ilość 37 tys. układów konwersyjnych, zalegało w końcu zeszłego roku z opłaceniem rat odsetkowych 14 tys. dłużników, a więc 39%, z czego z jedną ratą zalegało 7 tys., z dwoma 3 tys., z trzema i więcej 4 tys. dłużników. Mimo to jednak kasy w stosunku do dłużników, nie regulujących zobowiązań z tytułu układów konwersyjnych, wykazują bardzo dużo pobłażliwości, o czym świadczy liczba rozwiązanych układów konwersyjnych, wynosząca z końcem roku zaledwie 187 układów, na ogólną sumę 14 tys. układów, od których dłużnicy zalegają z opłatą zapadłych już rat.

Znaczne zaległości w zakresie regulowania zobowiązań z tytułu układów konwersyjnych są w dużym stopniu wynikiem psychozy wyczekiwania ze strony rolnictwa na dalsze ulgi. Atmosferę tę, wysoce dla stosunków kredytowych niezdrową i szkodliwą dla interesu samego rolnictwa, w dużej mierze osłabiło jasne i zdecydowane oświadczenie Ministra Skarbu o definitywnym zakończeniu akcji oddłużeniowej. W wyniku tego oświadczenia współpraca kas z rolnictwem znacznie się ożywiła, czego dowodem służy to, że w ciągu 5-ciu pierwszych miesięcy roku 1938 kasy udzieliły rolnictwu nowych kredytów na sumę zł 11.862 tys., z czego z funduszów własnych — zł 11.133 tys., a z funduszów uzyskanych w centralnych instytucjach finansowych — zł 729 tys.

Drugim najpoważniejszym dłużnikiem kasy jest samorząd terytorialny. Stan kredytów, udzielonych przez kasy związkom samorządu terytorialnego, ich przedsiębiorstwom i zakładom, oraz związkom międzykomunalnym w dniu 31 grudnia 1937 wynosił ogółem zł 37.376 tys., t. j. 19,75% ogółu akcji kredytowej, a 17,78% stanu wkładów oszczędnościowych. Przeciętnie zatem zadłużenie związków samorządowych nie przekracza normy ustalonej w statutach KKO, wynoszącej 20% wkładów oszczędnościowych. Gros zobowiązań związków samorządowych uległo rozterminowaniu z mocy orzeczenia Centralnej Komisji Oszczędnościowo - Oddłużeniowej. Obecnie jest aktualną konwersja tych kredytów na 5½% obligacje Polskiego Banku Komunalnego, gwarantowane przez Skarb Państwa.

Ogółem rolnictwo i samorząd wykorzystały w KKO 45,18% kredytów. Dalszą grupę klientów KKO w interesie czynnym stanowi rzemiosło i drobny przemysł, handel, właściciele nieruchomości miejskich i t. d.

Płynność KKO stale utrzymywana na wysokim poziomie w roku sprawozdawczym uległa dalszemu zwiększeniu. Pogotowie płatnicze pierwszego stopnia płynności, obejmujące wyłącznie gotówkę w kasie

i na rachunkach w bankach centralnych wzrosło w ciągu roku o zł 15.608 tys. do sumy zł 52.492 tys., co stanowi przeciętnie 24,97% stanu wkładów oszczędnościowych. Niezależnie od tego posiadały kasy bardzo poważne rezerwy w postaci wolnych kredytów redyskontowych oraz w rachunkach bieżących i lombardowych. Utrzymanie tak wysokiego pogotowia ciąży na rentowności KKO, toteż w ciągu całego roku była aktualna kwestia częściowego rozładowania tegoż pogotowia. Z przypływu nowych wkładów oszczędnościowych wynoszącego, jak wyżej już o tym powiedzieliśmy, złotych 41.029 tys. nie licząc nadwyżki na rachunkach czekowych, zdołały kasy ulokować w nowych kredytach tylko zł 15.191 tys. Dążąc do zatrudnienia dalszych sum, zwrócono większą uwagę na lokaty w papierach wartościowych. Dzięki temu portfel papierów wartościowych własnych powiększył się w roku ubiegłym o sumę zł 22.324 tys. do sumy zł 59.110 tys. Dużym zainteresowaniem ze strony KKO cieszyły się w szczególności bilety skarbowe, traktowane przez kasy jako dająca się upłynnić w każdej chwili lokata płynnej gotówki.

Duże również zainteresowanie wykazały kasy lokatami w nieruchomościach dla własnego użytku. Pozycja nieruchomości wzrosła w ciągu roku o zł 1.042 tys. osiągając z końcem roku wartość bilansową — zł 9.799 tys.

Na skutek gruntownych rewizyj bilansów spadło o zł 252 tys. saldo odsetek zaległych. W bilansie zbiorowym na dz. 31 grudnia r. ub. pozycja ta wynosi już tylko zł 1.570 tys. Są to niemal wyłącznie niezapłacone odsetki od układów konwersyjnych.

Rentowność kas w roku sprawozdawczym uległa znacznej poprawie. Bilans z wynikiem dodatnim zamknęło 99 kas (w roku poprzednim 76) z ogólną sumą zysku rocznego — zł 1.679 tys. (w roku poprzednim — 868 tys.). Deficytowy natomiast bilans miało 25 placówek, a straty przez nie wykazane wyniosły ogółem zł 523 tys. (w roku poprzednim 53 KKO wykazało stratę na łączną sumę zł 2.488 tys.). Niezależnie od strat z roku sprawozdawczego w bilansach kas tkwią jeszcze straty z lat poprzednich w sumie zł 4.296 tys. Razem przeto straty do pokrycia w dniu 31 grudnia r. ub. wynosiły zł 4.819 tys. Jest to najsłabszy punkt bilansu KKO. O projektach Związku pokrycia tych strat będziemy mieli okazję wspomnieć w dalszej części naszego sprawozdania.

Sieć KKO w roku sprawozdawczym uległa pewnym zmianom. Postawiono mianowicie w stan likwidacji 3 placówki, a to dwie kasy miejskie: w Druskienikach i Ołyce oraz jedną powiatową: KKO pow. Radzymińskiego w Wołominie wraz z oddziałem w Radzyminie. Ta ostatnia została przejęta przez KKO pow. Warszawskiego, która w Wołominie uruchomiła swój piąty oddział. Natomiast uruchomiono w ciągu roku siedem nowych oddziałów, a mianowicie:

W Ołyce przez KKO pow. Łuckiego,
„ Wołominie przez KKO pow. Warszawskiego,
„ Rożyszczach przez KKO pow. Łuckiego,
„ Skarżysku Kam. przez KKO pow. Koneckiego,
„ Łodzi przez KKO m. Łodzi,
„ Iłży przez KKO pow. Iłżeckiego,
„ Uniejowie przez KKO pow. Tureckiego.

W wyniku tych zmian z końcem roku zrzeszonych było w n/Związku 126 kas normalnie pracujących, nie licząc sześciu KKO. będących jeszcze w stanie likwidacji (m. Ciechocinka, m. Druskienik, m. Łucka, m. Kowla, m. Sochaczewa, pow. Konstantynowskiego). W liczbie tej było: 114 kas powiatowych, 10 kas miejskich oraz dwie zorganizowane przez związki międzykomunalne. Ponadto na naszym terenie działało z końcem roku zeszłego 35 oddziałów, dwa kantory wymiany i jeden zakład zastawniczy; łącznie czynnych placówek było 164.

W roku bieżącym zaszły dalsze zmiany. Na skutek dokonanych zmian w podziale administracyjnym Państwa, z dniem 1 kwietnia r. b. odeszło do Związku KKO w Poznaniu 10 Kas z pięcioma oddziałami, nie licząc KKO m. Ciechocinka w likwidacji. Są to KKO: 1) m. Włocławka, 2) pow. Włocławskiego z oddziałem w Brześciu Kuj., 3) pow. Nieszawskiego z oddziałem w Ciechocinku, 4) pow. Rypińskiego, 5) pow. Lipnowskiego, 6) m. Kalisza, 7) pow. Kaliskiego, 8) pow. Konińskiego z oddziałami w Słupcy i Pyzdrach, 9) pow. Kolskiego i 10) pow. Tureckiego z oddziałem w Uniejowie. Ze Związku natomiast Poznańskiego przydzielone zostały trzy placówki do n/Związku: KKO. m. Lidzbarku i m. Działdowa oraz pow. Działdowskiego.

Oto krótki przegląd działalności zrzeszonych w n/Związku kas oszczędności na przestrzeni roku zeszłego, dokonany na podstawie zbiorowego bilansu netto na ultimo 1937 r. Reasumując powyższe uwagi stwierdzić należy dużą żywotność KKO zarówno w dziedzinie zbierania wkładów oszczędnościowych i lokat, jak również w dziedzinie organizacji pomocy kredytowej dla rynku lokalnego.

B. Sprawozdanie z działalności Zarządu Związku.

I. Sprawy organizacyjne.

Rok 1937 był okresem reorganizacji aparatu KKO, dokonanej na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860). Do prawa tego na początku roku zeszłego ukazały się przepisy wykonawcze, wydane w formie rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca r. ub. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173). Oba te akty, łącznie z wydanym w r. 1936 rozporządzeniem Ministra Skarbu o związkach KKO oraz opublikowanym w roku zeszłym statutem Związku i statutem wzorowym komunalnych kas oszczędności, stanowią coś w rodzaju kodyfikacji prawa o KKO. Jest to jednak kodyfikacja jeszcze niezupełna; pozostał jeszcze do unormowania formalnego szereg spraw, jak ustalenie w drodze rozporządzenia Ministra Skarbu wzoru książeczki oszczędnościowej, trybu postępowania w zakresie umorzenia utraconych książeczek oszczędnościowych do kwoty zł 50.

Praca Zarządu Związku prowadzona w okresie reorganizacji KKO odbywała się w wyjątkowo trudnych warunkach, tym bardziej, że reorganizacja dotyczyła jednocześnie i Związku KKO.

Pracę swą opierał Związek na przepisach wspom-

nianego rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. Obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 15 maja r. ub. opublikowanym w numerze 122 Monitora Polskiego został nadany Związkowi nowy statut organizacyjny. Dnia 28 czerwca r. ub. odbyło się w Warszawie pierwsze walne zgromadzenie Związku zwołane na podstawie już nowego statutu, które wyłoniło organa Związku. Prezesem Związku został wybrany dyr. Zygmunt Chudzyński, zastępcą zaś Prezesa— dyr. Bolesław Chomicz. Zarówno Prezes, jak i jego zastępca zostali zatwierdzeni przez Władzę Nadzorczą pismem z dnia 7 października 1937 r. Nr II 21901/4/37. Do Zarządu zaś powołano pp.: Mikołaja Dolanowskiego, Tadeusza Hajnrycha, Witolda Mystkowskiego, Feliksa Turczyńskiego i Aleksandra Ulrycha. Wobec wyrażenia przez Władze Nadzorcze zgody na wzięcie przez Polski Bank Komunalny udziału w pracach Związku, zgodnie ze statutem wszedł do Zarządu delegat Banku w osobie p. dyr. Szarzyńskiego. Na pierwszym swym organizacyjnym zebraniu Zarząd ponadto dokooptował do swego grona p. Starostę Kałubę i p. Prezydenta Wasiaka oraz dokonał wyboru trzech kandydatów na dyrektora Związku. Spośród tych kandydatów Władze Nadzorcze na stanowisko Dyrektora Związku zatwierdziły p. dyr. Kazimierza Kohlmanna, który przejął urzędowanie z rąk dotychczasowego dyrektora p. Józefa Rożkowskiego już w roku bieżącym, ściśle dn. 14 lutego 1938 r. Z tą chwilą reorganizacja Związku była dokonana całkowicie.

W składzie Zarządu w czasie minionej kadencji zaszły ponadto zmiany, spowodowane odejściem 10 kas do Związku KKO w Poznaniu. Na skutek tego delegaci KKO m. Kalisza i m. Włocławka w osobach pp. Ulrycha i Mystkowskiego z dniem 1 kwietnia 1938 r. ustąpili ze stanowiska członków Zarządu, a na ich miejsce weszli dotychczasowi zastępcy pp. Tomasz Fidala i Otton Tomaszewski.

Zarząd w roku sprawozdawczym odbył ogółem 10 protokołowanych posiedzeń, z czego 7 pod rządem dawnego statutu, trzy zaś na podstawie już statutu nowego, załatwiając na swych posiedzeniach wszelkie sprawy bieżące podległe jego kompetencji.

O ważniejszych uchwałach i pracach Zarządu informowaliśmy zrzeszone KKO bądź w drodze okólników, bądź też w drodze komunikatów, publikowanych w czasopiśmie „Oszczędność", będącym organem n/Związku.

II. Zlecony zakres działalności.

Całokształt pracy Związku można podzielić na dwa działy: zakres zlecony i własny. Zlecony zakres działania obejmuje czynności przewidziane w § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu o związkach KKO oraz przekazane Związkowi przepisami specjalnymi. Są to wszystko funkcje z zakresu nadzoru nad działalnością KKO, delegowane Związkowi przez Władze Nadzorcze. Nie będziemy na tym miejscu wyliczać szczegółowo wszystkich tych funkcji, ograniczając się do krótkiego omówienia niektórych ważniejszych.

Jedną z najważniejszych funkcji ze zleconego zakresu działania, którą szczególnie mieliśmy okazję wykorzystać w roku sprawozdawczym, to zatwierdzanie statutów KKO. W myśl § 48 rozporządzenia wykonawczego do prawa o KKO, statuty kas, uzgodnione z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. miały być n/Związkowi przedłożone do zatwierdzenia do dnia 1 lipca 1937 r. Nie wszystkie jednak związki samorządowe zdołały w tym okresie przeprowadzić uchwały swych organów stanowiących w przedmiocie zmian statutów KKO. Tym się tłumaczy pewne opóźnienie w zatwierdzeniu statutów KKO. Do końca roku sprawozdawczego Związek zatwierdził 97 statutów. Dla pozostałych KKO statuty zatwierdzono już w roku bieżącym. Do statutów w przedłożonej nam do zatwierdzenia osnowie wprowadziliśmy poprawki, uzasadnione bądź przepisami prawnymi, bądź troską o prawidłowy rozwój KKO. Od wprowadzonych przez nas poprawek wpłynęło 10 odwołań do Władz Nadzorczych.

Drugą najważniejszą funkcją ze zleconego zakresu działania jest współudział Związku przy obsadzaniu stanowisk kierowniczych w KKO, a mianowicie dyrektorów zarządzających i ich zastępców. Współudział nasz wyraża się w kwalifikowaniu kandydatów na te stanowiska, a następnie w zatwierdzaniu wyborów, dokonanych przez rady kas. Jest obecnie regułą, że stanowiska kierownicze obsadza się w drodze konkursu, podanego do publicznej wiadomości. Możemy obiektywnie stwierdzić, że praktykowane przez Związek od dłuższego czasu bezwzględne stosowanie procedury konkursu przy obsadzaniu stanowisk kierowniczych w KKO daje jak najlepsze wyniki. Dzięki ścisłej selekcji kandydatów poziom personelu kierowniczego KKO stale się podnosi. Dodać przy tym należy, że pierwszeństwo przy opiniowaniu stających do konkursu, dajemy kandydatom rekrutującym się spośród aktualnych pracowników KKO. Dajemy w ten sposób odpowiednim pracownikom szersze możliwości wybicia się, a tym samym możliwości zdobycia awansu. Na odstąpienie od tej zasady wyrażamy zgodę jedynie w tych przypadkach, gdy wysuwany przez organa kasy kandydat pracował już w danej kasie zajmując stanowisko kierownicze. Jeśli chodzi o stanowisko zastępców dyrektorów zarządzających, to w zasadzie były one powierzane buchalterom kas.

Dalszą zleconą nam czynnością jest udzielanie zezwoleń na zaciąganie przez kasy krótkoterminowych kredytów w centralnych instytucjach finansowych. Uprawnienie to wykorzystaliśmy jedynie w odniesieniu do kredytów rzemieślniczych w Banku Gospodarstwa Krajowego oraz kredytów zaliczkowych i na obsianie pól poplonami w Państwowym Banku Rolnym. Co do innych kredytów z udzielaniem zezwoleń wstrzymaliśmy się, a to wobec braku instrukcji ze strony Władz Nadzorczych.

Z tytułu zleconego nam zakresu działania mieliśmy okazję w roku zeszłym wykorzystać jeszcze uprawnienia dotyczące:

1) Zawieszania i uchylania uchwał organów kas, sprzecznych z prawem, względnie uchwał, których wykonanie narażałoby na szwank interesy kasy.

2) Zezwalania kasom na lokowanie wolnych funduszów w innych KKO.

3) Udzielania zezwoleń na kupno lub budowę własnych nieruchomości w granicach posiadanych przez kasy funduszów zasobowych.

4) Zezwalania na udzielanie związkom samorzą-

dowym pożyczek przekraczających 10% posiadanych przez kasy wkładów oszczędnościowych.

5) Zezwalania na udzielanie przez kasy pożyczek dla innych osób, w sumie przekraczającej określone przez Ministra Skarbu maksymalne granice dla indywidualnego kredytu, t. j. 1% wkładów oszczędnościowych.

W rozstrzyganiu wszystkich tych kwestii kierowaliśmy się interesem i potrzebami zrzeszonych KKO.

Ze spraw, powierzonych naszemu Związkowi specjalnymi przepisami, wymienić należy kontrolę odsetek płaconych przez kasy od wkładów i innych lokat pieniężnych. Wykonujemy ją w drodze badania przedkładanych nam przez kasy wykazów kwartalnych oraz przy okazji przeprowadzania w kasach czynności rewizyjnych.

III. Obrona i popieranie interesów KKO.

Przechodzimy z kolei do omówienia własnego zakresu działalności Związku. Przez własny zakres działania, poza pracami instrukcyjnymi i rewizyjnymi rozumiemy to wszystko, co można by nazwać troską o rozwój KKO oraz obroną i popieraniem interesów kas.

Jedną z najpoważniejszych trosk na przestrzeni roku zeszłego była sprawa likwidacji strat KKO poniesionych w czasach kryzysu, a dotychczas jeszcze nie pokrytych. Dyskusję nad tym problemem zainicjowano jeszcze w końcu 1936 r. na terenie powołanej przez Ministerstwo Skarbu Komisji, mającej na celu zbadanie sytuacji finansowej KKO i obmyślenie środków pomocy dla tych kas, które tej pomocy wymagają. Na wspomnianej Komisji przedłożyliśmy postulaty, dotyczące sanacji zrzeszonych w n/Związku KKO. Z różnych form pomocy, zaprojektowanej przez nas, na razie jedna weszła w stadium realizacji. Mamy tu na myśli bonifikaty ze strony Państwowego Banku Rolnego. Praca ta, podzielona na dwa etapy, z których pierwszy dotyczył tych KKO, gdzie obligo wobec Państwowego Banku Rolnego nie zostało pokryte ani akceptami Banku Akceptacyjnego ani też układami konwersyjnymi, drugi zaś — kas pozostałych, prowadzona była częściowo w roku sprawozdawczym, a częściowo w roku bieżącym. W wyniku tych prac Państwowy Bank Rolny zdecydował się na przejęcie od szeregu KKO portfelu pretensyj rolniczych, wątpliwych lub straconych na ogólną sumę około złotych pięciu milionów, bonifikując kasom obligo do wysokości przejętych pretensji. Suma przyznanych kasom bonifikat poważnie wpłynie na zmniejszenie się pozycji strat KKO. Dzięki tym bonifikatom szereg kas można już uważać za całkowicie wysanowane i mające wszelkie widoki prawidłowego rozwoju. Dotyczy to w szczególności kas kresowych, bardziej zaangażowanych w akcji rozprowadzania kredytów klęskowych, na których poniesione straty, w realizowanej przez Państwowy Bank Rolny akcji oddłużenia, były uwzględnione w pierwszym rzędzie.

Jeśli chodzi o technikę tych prac, to były one załatwiane w ten sposób, że Państwowy Bank Rolny przed powzięciem decyzji wysłuchał życzeń zainteresowanych kas oszczędności oraz opinii naszego Związku, która zawsze w miarę możności była przez P. B. R. respektowana. Czujemy się w obowiązku na tym miejscu podkreślić jak najdalej idącą życzliwość władz Państwowego Banku Rolnego wobec KKO i złożyć jak najbardziej gorące podziękowanie za wybitną pomoc w dziele sanacji KKO n/terenu.

W realizacji dalszej akcji oddłużenia KKO zwróciliśmy się również do Banku Gospodarstwa Krajowego o przyznanie niektórym kasom ulg z tytułu strat, poniesionych na kredytach tegoż Banku. I na tym terenie również spotkaliśmy się z najbardziej pozytywnym i życzliwym stanowiskiem. Bank Gospodarstwa Krajowego, wzorem P. B. R. przyrzekł udzielić będącym w trudnościach finansowych kasom pomocy w formie bonifikaty strat z tytułu kredytów finansowych przez B. G. K. Sprawa ta jest obecnie jeszcze w stadium załatwiania.

Weszliśmy również w kontakt z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, który na skutek ostatniego obniżenia odsetek od wkładów oszczędnościowych dokonał wymówienia zdeponowanych w KKO lokat. Na skutek interwencyj czterech Związków KKO. Zakład wyraził gotowość zastosowania wobec kas poważnych ulg w zakresie spłaty wymówionych lokat. Ulgi te polegają na rozterminowaniu kapitału dłużnego na okres w zależności od możliwości finansowych kasy, przy czym okres ten w niektórych wypadkach wynosi do lat 20-tu, dalej na umożliwieniu kasom spłaty długu obligacjami Pożyczki Narodowej, względnie uzyskanymi z konwersji zobowiązań samorządowych obligacjami Polskiego Banku Komunalnego, w jednym i drugim wypadku po kursie, po jakim kasy te walory otrzymały. W niektórych nadto wypadkach Zakład zadeklarował poczynić jeszcze dalsze ulgi. Zaznaczyć przy tym się godzi, że Związek nasz doceniając całkowicie walor ulg, przyznanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zmuszony był jednakże zwrócić Zakładowi uwagę, że generalne wymówienie lokat w KKO jest ze szkodą dla rynku lokalnego, gdyż uszczupla jego kapitał obrotowy, znajdujący tam pożyteczne zatrudnienie.

W akcji zmierzającej do całkowitego uregulowania strony aktywnej bilansów KKO doniosła rola przypada Polskiemu Bankowi Komunalnemu. W przeciwieństwie do Państwowego Banku Rolnego polega ona nie tyle na możliwości uzyskania przez kasy ulg bezpośrednich w formie obniżenia oprocentowania, czy zbonifikowania w pewnym stopniu sumy dłużnej, ile na możliwościach Banku w zakresie konwersji zadłużenia związków samorządowych w KKO. Jak wiadomo, lwia część zobowiązań związków samorządowych w KKO została rozterminowana przez Centralną Komisję Oszczędnościowo Oddłużeniową na dłuższy okres czasu, sięgający 36½ lat. Aktyw ten należy uważać z tego tytułu za zamrożony. Niezależnie od normalnych zobowiązań pozostają do obsługi przez związki samorządowe, jako gwarantów, poniesione przez kasy straty, oczywiście po uwzględnieniu już bonifikat, uzyskanych przez KKO w centralnych instytucjach finansowych. Dążymy obecnie do tego, aby w tych kasach, których stan finansowy jeszcze nie jest należycie ugruntowany, zobowiązania związków samorządowych powstałe zarówno z tytułu udzielonych

tymże związkom kredytów, jak też z tytułu przejętych przez związki założycielskie strat, mogły być skonwertowane na 5½% obligacje Polskiego Banku Komunalnego. Kasy bowiem posiadając zamiast obliga długoterminowego związku założycielskiego, papier wartościowy, będą mogły aktyw ten łatwiej upłynnić w drodze lombardu, czy sprzedaży. Zabiegamy przy tym o to, aby w razie konieczności sprzedaży uzyskanego stąd przez kasy waloru, miały one zapewnione pokrycie ewentualnej straty kursowej. W tej sprawie zainicjowano już rozmowy na terenie Komunalnego Funduszu Pożyczkowo - Zapomogowego. W tych wszystkich dążeniach spotykamy się z nader życzliwym stanowiskiem i poparciem ze strony Polskiego Banku Komunalnego, który dla KKO wykazuje bardzo wiele zrozumienia i wyrozumiałości, i który w ramach swoich możliwości udziela kasom pomocy finansowej, w szczególności w formie kredytów na zapewnienie płynności KKO.

Nie mniej doniosłą od rozrachunków z centralnymi instytucjami finansowymi z tytułu dawnych operacyj, jest sprawa ustalenia zasad dalszej współpracy KKO z tymi instytucjami. Współpraca ta weszła na jak najlepsze tory. Jeśli chodzi o sprawę udziału kas w akcji rozprowadzania kredytów celowych, to stoimy na stanowisku, że kasy mogą się podejmować wyłącznie administracji kredytów gotówkowych, bez podejmowania się pośrednictwa w zakresie rozprowadzania kredytów towarowych. Dalej, o ile kredyty te nie mogą być rozprowadzone przez kasy na zasadach komisowych, to przynajmniej na zasadach opłacalności i bez ingerencji czynników postronnych przy rozdziale tych kredytów. Nasze w tym przedmiocie stanowisko zostało przyjęte, czego wyrazem jest podwyższenie marży na kredytach rzemieślniczych B. G. K. i kredytach celowych P. B. R.

Drugą troską Zarządu było zapewnienie kasom minimum płynności. W dążeniu do tego, niezależnie od wspomnianej już akcji w kierunku konwersji zobowiązań związków samorządowych, Zarząd Związku w miarę potrzeby zabiegał o uzyskanie dla kas kredytów upłynniających, jak również o przyspieszenie realizacji pomocy Skarbu Państwa z tytułu układów konwersyjnych.

Jako gwarancja płynności KKO był pomyślany fundusz gwarancyjny. Z uwagi jednak na skromne rozmiary tego funduszu, który w dniu 31 grudnia r. ub. wynosił zł 107 tysięcy, Zarząd Związku wysunął koncepcję powołania funduszu specjalnego wzajemnej pomocy, zorganizowanego z podlegających zwrotowi udziałów KKO, ustalonych w wysokości proporcjonalnej do sumy wkładów. Do sprawy tej Zarząd powróci jeszcze w roku bieżącym.

Dążył również Zarząd do jak najszerszej popularyzacji usług KKO. Jako najważniejsze Zarząd uważa tu zagadnienie wzajemnego honorowania przez kasy książeczek oszczędnościowych. Związki KKO we Lwowie oraz w Katowicach wystąpiły z inicjatywą wprowadzenia w życie książeczek oszczędnościowych turystycznych i podróżniczych. Sprawa ta była przedmiotem gruntownych rozważań Zarządu Związku, w wyniku których Zarząd stanął na stanowisku jednej uniwersalnej książeczki, która by była pod pewnymi warunkami honorowana przez wszystkie KKO. Aby to jednak mogło nastąpić, koniecznym jest ustalenie jednolitego typu książeczki oszczędnościowej, której opracowanie jest już obecnie na ukończeniu. Nie mniej jednak Zarząd gotów jest udzielić kasom zrzeszonym zezwolenia na honorowanie wspomnianych książeczek turystycznych, czy podróżniczych, wystawianych przez KKO należące do innych Związków regionalnych.

W dążeniu do popularyzacji usług KKO. Zarząd Związku zainteresował się dziedziną ubezpieczenia. Powołanie przez KKO zakładu ubezpieczeniowego uznał Zarząd za celowe z punktu widzenia zarówno interesów KKO, jak też interesów Państwa i społeczeństwa. Zakład taki bowiem stanowiłby przeciwwagę dla przedsiębiorstw prywatnych i wpłynąć by musiał na normalizację wysokości składki ubezpieczeniowej. Pierwotny projekt reaktywowania przez KKO Towarzystwa Ubezpieczeń „Przyszłość", po dłuższych studiach został przez Zarząd zaniechany, natomiast wysuwany jest projekt powołania do życia nowego zakładu.

Aktualną wreszcie w ciągu roku sprawozdawczego była również sprawa zorganizowania ewentualnie przy Polskim Banku Komunalnym centrali żyrowej i centrali inkasowej. Niestety Zarząd, zajęty załatwianiem szeregu koniecznych spraw formalnych, wiążących się z reorganizacją Związku i zrzeszonych KKO nie był w stanie doprowadzić do realizacji odnośnych projektów. Do sprawy tej powrócimy w najbliższej przyszłości.

IV. Współpraca z Władzami Nadzorczymi i pozostałymi Związkami KKO.

Prace swe Zarząd prowadził w ścisłym kontakcie z władzami nadzorczymi, informując je o wszelkich poczynaniach Związku, jak również o wszelkich ważniejszych wydarzeniach na terenie KKO. Utrzymanie jak najściślejszego kontaktu z władzą nadzorczą uważamy za konieczne zarówno ze względów zasadniczych, jak też z uwagi na pełnienie przez Związek funkcji przez władze nadzorcze delegowanych. W tych sprawach, gdy decyzja należy bezpośrednio do władz nadzorczych, odnośna decyzja zapada nie inaczej, jak po wysłuchaniu opinii n/Związku.

Żywo również współpracujemy z pozostałymi Związkami regionalnymi bądź bezpośrednio bądź za pośrednictwem Związku Związków, gdzie na stanowisko Prezesa, opróżnione na skutek śmierci członka Zarządu n/Związku ś. p. J. Zdanowskiego, został ostatnio powołany również członek Zarządu n/Związku, p. Dyr. M. Dolanowski. Łącznie z innymi Związkami staramy się działać wspólnie ilekroć sprawa dotyczy ogółu KKO, a i wtedy, kiedy występujemy w imieniu własnym, o wystąpieniach naszych informujemy pozostałe Związki, uważając, że w ten sposób przyczyniamy się do wytworzenia jednolitej opinii. Miło jest nam stwierdzić analogiczne ustosunkowanie się do nas innych Związków.

Jeśli chodzi o konkretne prace prowadzone wspólnie z innymi Związkami, to wspomnieć należy o ustaleniu projektu rozporządzenia wykonawczego do prawa o KKO i statutu wzorowego dla kas oszczędności. Następnie wspólnie opracowujemy regulaminy, prze-

widziane w przepisach o KKO. Ustalono już wzór regulaminów dla Prezesa i Zarządu Związku, w opracowaniu jest regulamin służbowy dla pracowników KKO oraz dla Dyrekcji, Rady i Komisji Rewizyjnej KKO, jak również regulamin kredytowy oraz wzór rocznego sprawozdania dla KKO. Ustalono wreszcie projekt rozporządzenia normującego wzór książeczki oszczędnościowej.

Z innych organizacji, z którymi Związek nasz pozostawał w kontakcie, wspomnieć należy o Komitecie Budowy Szkoły Pilotów im. Marszałka Rydza Śmigłego, fundowanej przez pracowników KKO. Związek nasz, wychodząc z założenia, że nie może mu być obojętną sprawa obronności Państwa, podjętej w tym kierunku przez pracowników KKO inicjatywie udzielał swego całkowitego poparcia.

W roku zeszłym sprawa ta była związana z podatkiem specjalnym. Co do podatku specjalnego, Związek jeszcze w 1936 r. w jednym ze swych okólników udzielił kasom odpowiednich instrukcji, uzgodnionych z władzą nadzorczą. Na podstawie tego okólnika kasy, których rentowność nie nasuwała żadnych zastrzeżeń, z nielicznymi wyjątkami bonifikowały w tej czy innej formie swym pracownikom, na ogół słabo jeszcze uposażonym, potrącany podatek specjalny, ułatwiając im wzięcie udziału w realizacji wielkiego i trwałego dzieła, jakim jest budowa wspomnianej szkoły pilotów, będąca już na ukończeniu.

V. Działalność instrukcyjna.

Jak w latach poprzednich, tak i w roku sprawozdawczym Związek prowadził ożywioną działalność instrukcyjną. Prowadzimy ją głównie przy okazji przeprowadzania czynności rewizyjnych, oraz w drodze korespondencji. Korespondencja Związku, z roku na rok stale wzrasta zarówno ilościowo, jak i jakościowo. W roku ubiegłym Biuro Związku wysłało 4444 listów, oraz 57 okólników, nie licząc w tym drobnych komunikatów. Wzrost korespondencji w porównaniu z rokiem poprzednim wynosi około 45%.

Doniosłą rolę w zakresie prac instrukcyjnych przypisujemy czasopismu „Oszczędność". Warunkiem jednak koniecznym ku temu jest żywsza współpraca osób pracujących w terenie. Niestety niejednokrotnie kierowane przez nas pod adresem dyrektorów i pracowników KKO apele pozostały bez poważniejszych rezultatów.

Dążąc do podniesienia poziomu technicznego KKO i usprawnienia organizacji wewnętrznej KKO przystąpiliśmy do opracowania szczegółowej instrukcji manipulacyjnej. W pracach tych daleko jesteśmy zaanwansowani i spodziewamy się, że w niedługim już czasie instrukcja ta zostanie całkowicie wykończona.

VI. Propaganda oszczędności.

W propagandzie radiowej prowadzonej centralnie w imieniu wszystkich Związków zwrócono uwagę na dwa momenty: częstotliwość i barwność audycji. W granicach 300 minut, zagwarantowanych umową z Polskim Radiem zostało wygłoszonych w ciągu roku 78 audycji krótkich, najwyżej 5-ciominutowych. Audycje te przeznaczone bądź dla szerokiego ogółu, bądź dla młodzieży, pań domu itd. miały charakter dialogów, monologów, pogadanek, skeczów, ożywionych muzyką, śpiewem. Dyrekcja programowa Polskiego Radia w jednym ze swoich listów do Związku wyraziła opinię, że audycje propagandowe KKO są dobre, interesujące i zaleciła prowadzenie propagandy radiowej nadal po tej samej linii. Dla urozmaicenia tej propagandy oraz spopularyzowania audycji KKO przeprowadzono w roku ubiegłym trzy konkursy, jeden ogólny na hasło o oszczędności, drugi specjalny na scenariusz filmowy, trzeci dla młodzieży. Konkursy te, mimo niskich nagród dały bardzo dobre rezultaty, przynosząc po kilka tysięcy odpowiedzi.

Propaganda prasowa, która aby była dostatecznie efektowna, wymaga wielkiego nakładu środków, była prowadzona w ramach naszych skromnych możliwości również pod znakiem częstotliwości, różnorodności i zasięgu oddziaływania. Byliśmy w kontakcie z 13 pismami o większych nakładach, w których w ciągu roku ubiegłego zamieszczono 137 inseratów w formie haseł i krótkich artykulików. Nie ograniczając się do pism codziennych wyzyskano dla akcji propagandowej również i łamy niektórych czasopism. W czasopiśmie „Siew Młodej Wsi" przeprowadzono konkurs dla młodzieży wiejskiej, który przyniósł ciekawy materiał. Ogłoszenia zamieszczono również w szeregu kalendarzy.

Aby ruszyć z miejsca sprawę propagandy filmowej i nareszcie dostarczyć kasom film, obiecywany od szeregu lat, postanowiono w porozumieniu z pozostałymi Związkami zacząć od ustalenia scenariusza, który jest podstawą dalszej pracy (kosztorysu itd.). Niestety, konkurs na scenariusz filmowy przyniósł dużo, ale niezbyt wartościowego materiału. Nagrodzone scenariusze nie uwzględniały w sposób zadowalający momentu propagandy idei oszczędności i usług KKO. Również scenariusze dostarczone w ciągu roku poza konkursem nie spełniły tych zadań. Z tych powodów realizacja filmu przeciągnęła się na rok 1938.

W zakresie współpracy z Samorządowym Instytutem Wydawniczym został utworzony Komitet, którego zadaniem jest wydawanie opinii o materiałach propagandowych. Chodziło o selekcję i podniesienie poziomu tego materiału. Brak fachowości w opracowaniu materiałów propagandowych, którym częstokroć grzeszą kasy, wydając ten materiał we własnym zakresie, czyni z niego bezwartościowe druki, mijające się z celem. Nawiązując ściślejszy kontakt z S. I. W. Związek miał na widoku dostarczenie kasom potrzebnego i lepiej przygotowanego materiału.

W roku ubiegłym położono większy niż dotychczas nacisk na współpracę z kasami. Wyraziło się to w ożywionej korespondencji, udzielaniu opinii i porad, w pomocy z okazji „Dnia Oszczędności", w organizowaniu wystaw itp. oraz w ścisłym kontakcie z referentami propagandy większych kas. Ponadto Związek brał udział w zjeździe SKO, imprezie propagandowej na większą skalę, zorganizowanej we Włodzimierzu Wołyńskim.

W akcji propagandy wśród młodzieży została podniesiona sprawa o wielkiej doniosłości, która w końcowym efekcie może się przyczynić do przeobrażenia

struktury stanu średniego, kupiectwa, rzemiosła itp. Chodzi tu o wychowanie młodzieży szkół zawodowych w duchu oszczędności, połączone z udzielaniem absolwentom tych szkół tanich kredytów na zakładanie samodzielnych warsztatów pracy. W tym celu został nawiązany kontakt z Ministerstwem Oświaty, a opracowanie strony technicznej powierzono KKO m. st. Warszawy. Wobec konieczności rozbudowy i reorganizacji działu propagandy, rozszerzenia zakresu propagandy centralnej i propagandy terenowej opracowano ramowy plan propagandy Związku, który w r. 1938 będzie wykonywany etapami.

Poza akcją propagandową Związku, poszczególne kasy prowadziły propagandę we własnym zakresie, przy tym część kas ograniczała się do działalności propagandowej w okresie „Dnia Oszczędności", niektóre zaś prowadziły ją planowo przez cały rok.

VII. Działalność rewizyjna.

Przechodzimy z kolei do omówienia prac rewizyjnych. Ten odcinek pracy od początku naszego istnienia był najważniejszą funkcją n/Związku. W roku sprawozdawczym czynności rewizyjne przeprowadzono w 103 KKO. Do szeregu jednak KKO wyjeżdżano kilkakrotnie, tak, że czynności rewizyjnych było ogółem 208. Na czynności te zużyto ogółem 1.366 dni oraz 129 dni na przejazdy. Łączny zatem czas spędzony w związku z pracami rewizyjnymi wynosi 1.495 dni.

Program prac rewizyjnych wykonywano za pośrednictwem 5-ciu inspektorów. 6-ty inspektor p. Br. Bartoszewicki w ciągu całego roku zeszłego pełnił obowiązki przewodniczącego tymczasowego Zarządu jednej spośród zrzeszonych w n/Związku KKO. W pracach rewizyjnych brali udział również członkowie Dyrekcji Związku. Zapraszano również do prac rewizyjnych rzeczoznawców bądź spośród dyrektorów KKO, bądź też spośród innych osób do zbadania spraw specjalnych.

Jeśli chodzi o wyniki rewizji, to stwierdzają one duże postępy KKO, zarówno w dziedzinie technicznej jak i finansowej. Mieliśmy jednak i w roku ubiegłym parę wypadków, w których Związek czuł się zmuszonym wyciągnąć jak najdalej idące konsekwencje.

VIII. Inne prace.

Z innych prac Biura wspomnieć należy o pracach statystycznych. Dzięki należytemu postawieniu referatu statystycznego dysponujemy materiałem aktualnym, co stanowi w pracy naszego Związku wielkie ułatwienie. Apelujemy jednak do kas o dołożenie starań celem terminowego nadsyłania Związkowi materiałów niezbędnych dla opracowań statystycznych. Dążąc do uzupełnienia istniejących jeszcze braków w statystyce KKO opracowaliśmy wzór rocznego sprawozdania dla kas, który będzie obowiązywał już przy sprawozdaniu za rok bieżący.

Na zakończenie wspomnieć należy o ostatecznym zamknięciu prac związanych z prowadzeniem przez n/Związek syndykatów 3% Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej oraz 4% Pożyczki Konsolidacyjnej. Wszystkie papiery zostały przekazane Urzędowi Długów Państwa, a rozrachunki z tego tytułu ostatecznie zamknięte i uzgodnione.

C. Sprawozdanie rachunkowe za rok 1937 i budżet na rok 1938

Bilans netto na dzień 31 grudnia 1937 r.

Stan czynny

		zł
1. Kasa (gotówka)		1.882,09
2. Polski Bank Komunalny S. A. — rachunek czekowy		79.280,—
3. Ruchomości		20.363,26
4. Udziały i papiery wartościowe:		
udziały w Samorząd. Inst. Wydaw.	zł. 32.500,—	
udziały w Gospodar. Zrzeszeniu Sam. Terytor.	„ 2.000,—	
obligacja 6% Pożyczki Nar. nom. wart. zł. 1.000,—	„ 948,—	35.448,—
5. Składki członkowskie zaległe		2.925,84
6. Różni dłużnicy		12.185,48
7. Należność z tytułu prowadzenia Syndykatu dla subskrypcji 3% Prem. Pożyczki Inwestycyjnej		24.293,85
		176.378,52
1. R-k Funduszu Gwarancyjnego w Polskim Banku Komun. . .	zł. 107.316,—	
2. R-k Komitetu zbiórki na budowę Szkoły Pilotów im. Marsz. Śmigłego-Rydza, fundowanej przez Pracowników K. K. O. — w Pol. B-ku Komunalnym	„ 30.017,—	
3. R-k Funduszu Przezorności i Odprawowego Pracown. Związku— w Pol. Banku Komunalnym .	„ 16.198,94	153.531,94
		329.910,46

Stan bierny

		zł
1. Fundusze:		
a) zasobowy	zł. 55.321,37	
b) specjalny	„ 10.000,—	
c) inne	„ 27.163,31	92.484,68
2. Fundusz im. ś. p. Prezesa Związku M Szczepkowskiego		6.369,41
3. Zaliczki na poczet składek członkow. za 1938 r.		53.299,91
4. Wierzyciele		17.294,09
Nadwyżka		6.930,43
		176.378,52
1. Fundusz gwarancyjny K. K. O.	zł. 107.316,—	
2. Fundusz budowy Szkoły Pilotów im. Marszałka Śmigłego-Rydza	„ 30.017,—	
3. Fundusz Przezorności i Odprawowy Pracowników Związku . .	„ 16.198,94	153.531,94
		329.910,46

Rachunek wpływów i wydatków za 1937 r.

Winien		zł	Ma	zł
1. Koszty administracyjne:			1. Składki członkowskie (wymiar)	272.945,82
a) osobowe	zł 131.785.41		2. Prowizja za prowadzenie Syndykatu dla subskrypcji $3^0/_0$ Prem. Pożyczki Inwestycyjnej odsetki od n/lokat i inne	32.096,14
b) rzeczowe	„ 44.694,18	176 479,59	3. Subwencja Polskiego Banku Komunal. S. A.	10.000,—
2. Koszty propagandy		42.194,26		
3. Koszty rewizji, kontroli i inspekcji kas . .		49 297,84		
4. Opłaty za nadzór państwowy		15.500,—		
5. Amortyzacja ruchomości		1.414,22		
6. Wydatki nadzwyczajne		10.654,47		
7. Wydatki w związku z X leciem		8.962,—		
8. Składki umorzone		3.609,15		
Nadwyżka		6.930,43		
		315.041,96		315.041,96

Wykonanie budżetu za rok 1937 i budżet na rok 1938.

WYDATKI

	NAZWA RACHUNKU	Preliminowano w 1937 r.	Wydano w 1937 r.	Preliminuje się na r. 1938
1	Walne Zgromadzenie (w r. 1937 Rada Związku) . . .	3.100.—	2.512.60	500.—
2	Komisja Rewizyjna	300.—	287.90	300.—
3	Prezes, Zarząd i Komisje	7.000.—	10.211.95	15.000.—
4	Personel	{110.000.— 11.000.—	118.772·96	124.000. —
5	Składki	3.000.—	3.000.—	3.000.—
6	Zjazdy	3.000.—	3.000.—	1.500.—
7	Świadczenia socjalne i podatki	14.100.—	13.830.92	15.000.—
8	Biblioteka i prenumerata pism	2.000.—	1.931.73	2.000.—
9	Porto i telefony	5.000.—	5.498.63	5.000.—
10	Książki, druki i materiały piśmienne	3.000.—	2.766 42	3.000.—
11	Różne drobne	2.500.—	2 352.58	2.500.—
12	Lokal, opał i światło	12.500.—	12.313.90	12.500.—
13	Amortyzacja ruchomości	1.000.—	1.414.22	1.500.—
14	Propaganda	{40.000.— 4.000.—	42.194.26	33.000.—
15	Kurs	3,500.—	—	3.000.—
16	Rewizje	50 000.—	49.297.84	50.000.—
17	Nadzór państwowy	20.000.—	15.500.—	30.000.—
18	Wydatki nadzwyczajne	12.000.—	10 654.47	6.000.—
19	Wydatki w związku z X-cioleciem	10.000.—	8.962.—	—
20	Nadwyżka	—	6.930.43	200.—
		317.000.—	311.432 81	308 000.—

DOCHODY

	NAZWA RACHUNKU	Preliminowano w 1937 r.	Zrealizowano w 1937 r.	Preliminuje się na r. 1938
1	Składki członkowskie	230.000.—	248.793.82	256.000.—
2	Opłaty na nadzór państwowy	20.000.—	20.542.85	30.000.—
3	Odsetki i inne dochody	40.000.—	32.096.14	10.000.—
4	Opłaty za kurs	2.000.—	—	2.000.—
5	Subwencje	10.000.—	10.000.—	10.000.—
		302.000.—	311.432.81	308.000.—

Sprawozdanie rachunkowe Związku za rok 1937 łącznie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu zostało przyjęte do wiadomości przez Walne Zgromadzenie Związku, odbyte w Wilnie dnia 21 maja r. b. Mimo to jednak czujemy się w obowiązku udzielić wyjaśnień co do niektórych pozycyj wykonania budżetowego.

Budżet Związku na rok 1937 został uchwalony przez Radę Związku zasadniczo w wysokości zł 302.000.—. W przewidywaniu jednak konieczności wzrostu wydatków wobec znacznego rozszerzenia się agend Związku, Rada upoważniła Zarząd do przekroczenia o 10% wydatków personalnych, oraz w takim samym stosunku kredytów na centralną propagandę. Upoważnienie to zostało przez Zarząd wykorzystane.

Z innych pozycyj przekroczono kredyt na Zarząd. Przekroczenie to tłumaczy się zwiększoną ilością posiedzeń komisyj Zarządu, oraz koniecznością częstego przyjazdu urzędującego Prezesa Związku (co najmniej raz w tygodniu). Dalsze przekroczenie kredytu na porto pozostaje w związku ze zwiększeniem się pracy Biura. Przekroczenie wreszcie kredytu na amortyzację spowodowane zostało powiększeniem się ruchomości Biura.

Składki członkowskie na rok 1937 preliminowane zostały w sumie zł 230.000,—, dokonany zaś według uchwalonej przez Radę Związku skali wymiar składek wyniósł 252.402,97. Z sumy tej zbonifikowano kasom zł 3.609,15 tak, że ostateczny wpływ z tytułu składek członkowskich, licząc w tym składkę dodatkową na rzecz centralnej propagandy, wyniósł zł 248.793,82. Na pozycję odsetek i innych wpływów składa się w pierwszym rzędzie reszta prowizji za prowadzenie syndykatu 3% Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej w sumie zł 30.650,64. Subwencję w preliminowanej wysokości — zł 10.000,— otrzymaliśmy jedynie od Polskiego Banku Komunalnego.

Zrealizowana w roku sprawozdawczym nadwyżka wpływów nad wydatkami wynosi zł 6.930,43. Nadwyżka ta podlega przelaniu na rachunek funduszu zasobowego.

Uchwalony przez Walne Zgromadzenie budżet Związku na rok 1938 w globalnej sumie zł 308.000,— jest niższy w porównaniu z budżetem na rok poprzedni. Nie mniej jednak w poszczególnych pozycjach zaszła konieczność powiększenia wydatków. Powiększenie pozycji wydatków na Zarząd Związku wywołane jest przewidywaną koniecznością częstszego zwoływania bądź plenum Zarządu, bądź specjalnych komisyj, oraz koniecznością częstszych przyjazdów Prezesa Związku. Zaznacza się przy tym, że Prezes Związku nie ma stałego uposażenia, a pobiera jedynie diety i zwrot kosztów podróży z tytułu urzędowania w Biurze Związku. Wzrost wydatków na personel tłumaczy się koniecznością powiększenia personelu co najmniej o jedną siłę referendarską. Okoliczność ta wpływa automatycznie na powiększenie się pozycji świadczeń socjalnych. Na skutek szybkiego rozwoju zrzeszonych w n/Związku KKO wzrósł poważnie udział n/Związku w kosztach nadzoru państwowego. Wzrost na tych trzech pozycjach, przy ograniczonych możliwościach dochodowych, wywołał konieczność redukcji wydatków na propagandę. Przy zasileniu jednak budżetu propagandowego dobrowolnymi świadczeniami ze strony KKO w myśl rezolucyj Walnego Zgromadzenia, prowadzona przez Związek propaganda centralna bynajmniej nie ulegnie osłabieniu. Zauważyć się godzi, że w wydatkach na propagandę nie pomieszczono uposażenia personelu, zatrudnionego w wydziale propagandy, uposażenie to mieści się w ogólnych kredytach personalnych.

Dodać należy, że Walne Zgromadzenie zatwierdzając budżet po stronie wydatków upoważniło Zarząd do przeprowadzenia virement w budżecie oraz do ewentualnego przekroczenia poszczególnych kredytów jak i całego budżetu o 10% preliminowanych wydatków.

Pokryciem wydatków budżetowych mają w pierwszym rzędzie służyć wpływy ze składek członkowskich. Uchwalona przez Walne Zgromadzenie skala składek członkowskich jest identyczna ze skalą z roku poprzedniego. Jedynie zwiększeniu ulega wymiar opłat za nadzór państwowy. Skala składki zasadniczej w proporcji do sumy bilansowej KKO wynosi:

od pierwszego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej — 1,5‰,
od drugiego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej — 1,3‰,
od trzeciego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej — 1,1‰,
od czwartego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej — 0,70‰,
od piątego pełnego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej — 0,60‰,
od każdego dalszego lub zaczętego miliona zł sumy bilansowej — 0,40‰,
przy czym składkę minimalną ustalono na zł 200.

Do wymiaru składki członkowskiej zasadniczej ustalono jak i w roku poprzednim 15% dodatek na udział w kosztach propagandy centralnej.

Nadto, jeśli chodzi o kasy posiadające ponad 1.000.000 zł sumy bilansowej, ponosić one będą specjalne dodatkowe opłaty na pokrycie kosztów Związku, wynikających z opłacania nadzoru państwowego w wysokości 0,15‰ sumy bilansowej (w roku poprzednim — 0,1‰).

Niezależnie od tego Walne Zgromadzenie zwróciło się do wszystkich zrzeszonych KKO z apelem o przeznaczenie na rzecz centralnej propagandy, prowadzonej przez Związek KKO dobrowolnej składki, przy czym jako normę tej składki zalecono 10% budżetów propagandowych KKO.

W pozycji „odsetki i inne dochody" przewidujemy w pierwszym rzędzie wpływy z tytułu zadeklarowanego przez pozostałe Związki KKO udziału w kosztach prowadzonej przez nas propagandy radiowej. Na subwencję liczymy od Polskiego Banku Komunalnego.

Za Zarząd Związku:

(—) **Zyg. Chudzyński** — Prezes Związku.

Bilans zbiorowy netto Komunalnych Kas Oszczędności województw centralnych i wschodnich na dzień 31 grudnia 1937 roku.

STAN CZYNNY

	Kasa	Kupony	Waluty obce	Papiery	Banki i K.K.O.		Weksle zdyskontowane	Pożyczki wekslowe	Weksle protestowane	Rachunki bieżące
					Loro	Nostro				
M. st. Warszawa	30.857.912,29	—	99.586,08	43.148.612,71	111.243,48	3.017.775.—	3.156.525,46	29.212.061,63	131.511,03	8.375.980,01
Warszawskie . .	6.146.760,02	10.707,13	8.486,18	7.206.732,82	35.117,55	370.702,18	1.292.700,93	9.655.461,46	598.109,80	2.061.586,35
Łódzkie . . .	3.425.589,32	28.057,71	1.853,60	1.653.574,18	25.300,—	313.267,83	5.990.125,84	7.963.893,03	242.804,32	2.359.318,68
Kieleckie . . .	2.189.855,95	39.990,02	—	2.435.387,50	10.930,99	98.911,21	900.085,11	5 396.082,56	1.139.937,31	3.526.457,32
Lubelskie . . .	1.309.228,86	8.637,39	492,—	1.386.741.19	143,78	23.741,23	518.956,45	4.286.310,30	1.172.605,37	1.243.890,—
Białostockie . .	704.011,97	7.144,02	13.815,95	621.269,61	7.013,67	128.667,71	659.978,90	3.051.352,30	339.736,20	1.259.909,65
Wileńskie . . .	1.289.683,74	33.464,06	3.640,05	1.986.870,22	—	81.056,—	812.500,44	1.511.125,22	254.693,30	1.357.106,91
Nowogródzkie . .	467.496,31	665,81	5.511,24	105.405,62	—	164.826,86	204.877,27	1.586.912,41	170.220,02	509.702,46
Poleskie . . .	352.361,86	—	—	147.354,39	—	177,—	90.981,55	1.355.465,22	149.251.63	303.623,64
Wołyńskie . . .	1.067.344,37	2.145,50	168,80	417.839,15	14.604,90	16.629,97	424.057,81	4.017.364,99	359.385,82	141.539,90
Ogółem .	47.810.244,69	130.811,64	133.553,90	59.109.787,39	204.354,37	4.215.754,99	14.050.789,76	68.036.029,12	4.558.254,80	21.139.114,92
w tym:										
KKO. powiatowe .	14.642.365,63	72.130,29	33.967,82	12.687.977,62	68.110,89	1.033.300,03	5.885.266,67	33.369.379,46	4.181.176,58	9.116.457,78
„ miejskie .	33.097.228,18	55.997,81	99.586,08	46.123.809,55	136.243,48	3.178.811,17	8.138.012,70	33.647.949,16	327.759,28	11.845.392,01
K. K. O. związków międzykom. . .	70.650,88	2.683,54	—	298,000,22	—	3.643,79	27.510,39	1.018.700,50	49.318,94	177.265,13

	Pożyczki terminowe	Pożyczki na skrypty	Pożyczki hipoteczne	Należn. z tyt. ukł. konwersyjn.	Odsetki zaległe	Ruchomości	Nieruchomości	Rożne	Sumy przechodnie	Straty roku bieżac.	Straty z lat ubiegłych	Suma bilansowa
M. st. Warszawa	5.173.190,—	16.034.214,33	9.196.311,05	—	169.382,40	110.821,35	5.364.715,74	460.892,95	42.042,—	—	—	154.662.777,51
Warszawskie . .	1.749.759,51	9.156.596,76	6.748.290,06	5.387.372,85	363.490,53	335.305,23	1.378.399,63	802.790,08	85.150,24	168.967,68	315.814,56	53.878.301,55
Łódzkie . . .	1.246.213,94	565.587,19	319.622,64	1.026.467,10	33.470,50	138.030,15	471.787,12	219.352,47	15.953,97	29.282,70	13.589,03	26.083.141,32
Kieleckie . . .	882.989,37	1.744.769,97	334.304,95	4.617.618,47	447.211,51	99.553,68	661.036,62	449.035,63	107.299,14	90.615,72	725.834,01	25.897.907,04
Lubelskie . . .	100.601,92	174.501,79	672.931,04	4.613.167,49	326.276,44	70.068,27	95.373,87	581.697,67	45.927,83	86.887,65	1.645.349,93	18.363.430,47
Białostockie . .	193.666,65	528.909,48	85.857,05	2.914.056,45	21.423,03	66.861,03	524.411,97	164.307,53	28.333,18	12.214.20	471.954,34	11.804.894,89
Wileńskie . . .	777.255,90	25.106,61	271.347,22	1.565.484,09	64.992,48	50.996,10	761.082,—	108.724,19	16.837,52	88.058,35	72.599,46	11.133.623,86
Nowogródzkie . .	88.307,52	155.581,62	32.903,—	1.798.371,88	49.522,10	23.926,49	21.995,50	96.423,34	39.029,78	7.910,52	156.990,77	5.686.580,52
Poleskie . . .	76.044,11	13.992,12	61.840,70	1.011.973,27	37.977,20	27.797,43	78.588,75	135.500,68	25.113,39	26.739,75	738.610,—	4.633.392,69
Wołyńskie . . .	215.396,98	16.420,44	187.550,43	1.680.649,14	56.611,54	61.045,38	441.124,51	148.998,08	66.893,16	12.019,79	154.856,67	9.502.647,33
Ogółem .	10.503.425,90	28.415.680,31	17.910.858,14	24.616.160,74	1.570.357,73	984.405,11	9.798.515,71	3.167.722,62	472.580,21	522.696,36	4.295.598,77	321.646.697,18
w tym:												
KKO. powiatowe .	3.583.955,66	11.872.802,12	8.378.882,26	24.343.434,82	1.325.300,63	752.353,63	3.232.724,12	2.475.129,70	415.527,80	459.658,89	3.991.744,84	141.921.647,24
„ miejskie .	6,910,567,64	16.421,009,44	9,531,975,88	87.864,72	197.292,60	227.468,16	6.551.305,59	675.911,94	52.215,93	—	1,—	177.306.402,32
K. K. O. związków międzykom. . .	8.902,60	121.868,75	—	184.861,20	47.764,50	4.583,32	14.486,—	16.680,98	4.836,48	63.037,47	303.852,93	2.418.647,62

STAN BIERNY

	Kapitał	Fundusz zasobowy	Fundusze specjalne	Fundusz wyrównawczy	Fnudusz amoztyz. nieruch.	Wkłady		Rachunki bieżące	Otwarty kredyt	Zobow. inkasowe
						państwowe i samorządowe	osób fizyczn. i prawno prywatnych			
M. st. Warszawa . .	100.000,—	3.198.782,43	489.842,56	1.287.262,24	125.117,41	12.569.114,71	94.087.825,51	38.934.498,40	148.578,—	4.501,75
Warszawskie . . .	1.778.360,—	714.451.44	6.500,—	106.734,67	31.193,40	1.811.840,46	38.341.250,91	5.311.580,17	116.712,50	32.867,48
Łódzkie	1.266.000,—	260.110,71	—	10.842,64	12.583,05	2.052.167,06	14.965.427,52	4.339,103,29	274.372,26	213.434,70
Kieleckie	1.435 000,—	144.870,41	171.492,38	21.965,32	35.355,60	2.845.212,46	12.884.523,08	2.902.730,22	123.964,22	58.930,67
Lubelskie	1.612.000,—	152.575,52	20.610,35	4.434,64	1.981,33	2.289.038,54	7.178.834,93	1.567.551,79	65.253,04	47.709,52
Białostockie	850.000,—	319.869,86	101.695.86	24.167,38	27.537,03	1.473.426,29	4.173.898,86	1.318.238,24	14.534.52	37.868,61
Wileńskie	430.000,—	406 549,96	54.099,30	22 457,46	61.914,69	1.827.342,51	5.461.180,65	862.186,58	40.908,76	4.735,82
Nowogródzkie . . .	367.891,45	54.391,85	10.729,24	4.629,68	1,256,50	464.446,76	1.499.215,88	584.167,29	329,—	4.304,03
Poleskie	374 000,—	58.443,57	22 752,85	5.262,08	11.326,92	652.315,58	1.314.448,18	590.238,34	27.051,02	25.876,91
Wołyńskie	815.000,—	355.001,62	4.927,46	1.390,32	2.620.—	1.331.250,86	3.002.536,94	1.284.645,85	15.223,—	49.861,82
Ogółem .	9.028.251,45	5.665.047.37	882.650,—	1.489,146,43	310.885,93	27.316.155.23	182.909.142,46	57.694.940,17	826.926,32	480.091,31
w tym:										
KKO powiatowe . .	8.073.251,45	2.174.891,14	392 807,44	175.731,45	159.408,21	12.909.558,33	72.751.559,35	15.434.086,19	450.881,36	320.701,41
„ miejskie . . .	730.000,—	3.468.543,74	489.842,56	1.313.414,97	146.227,82	14.235.578,67	109.496.425,18	42.039.083,49	374.227,96	158.821,40
„ związk. międzykomuualnego . . .	225.000,—	21.612,49	—	—	5.249,90	171.018,23	661.157,93	221.770.49	1.817,—	568,50

	Redyskonto	Dyskonto akceptów	Zastaw papierów	Kredyty udzielone Kasie	Banki i K. K. O		Przekazy na Kasę	Zobowiązania hipoteczne	Różne	Sumy przechodnie	Nadwyżka za rok bieżący	Suma bilansowa
					Loro	Nostro						
M. st. Warszawa . .	—	—	11.287.—	—	43.068,—	—	—	899.059,83	1,148.382,07	706.624,96	908.832,64	154.662.777,51
Warszawskie . . .	1 285.292,50	870.246,44	176,—	1.791.008,37	351.673.26	—	43,40	38.183,10	576.737,88	512.752,26	200,697,31	53.878,301,55
Łódzkie	721.541,92	272.981.—	25.582,—	652.038,—	467.447,55	—	11.997,95	452,32	220.499,86	159·543,13	157 016,36	26.083.141,32
Kieleckie	300.482,—	1.500.320,30	55.619,07	2.654.926,60	4,761.80	81.279,—	5.269,90	49.705,02	366.676,46	210.918,02	43.904,51	25.897.907,04
Lubelskie	301.015,50	1.848.094,—	47.025,—	2.600.568.86	120.410.64	253,—	534,—	4.824,90	238.006,81	108.631,08	154.077,02	18.363.430,47
Białostockie	303.534,50	1.184.203.—	6.500,—	1.418.594,02	150.702,90	—	13.659,65	94.888,28	132.444,16	100.763,03	58.368,70	11.804.894,89
Wileńskie	136.184,—	197.289,—	1.015.—	1.412.129,24	13.378,—	—	17.531,06	—	59.557,70	74.058,99	51.105,14	11.133.623,86
Nowogródzkie . . .	346.847,73	383.294,—	163.750,—	1.608.418,06	—	41.265,50	16.716,79	—	65.116,65	53.224,62	16.585,49	5.686.580,52
Poleskie	129.706,56	253.681,—	—	995.811,03	36.287,55	—	—	6 600,—	55.879.56	56.041,79	17.669,75	4.633.392,69
Wołyńskie	455.210,60	315.023,—	—	1.358.102,92	6.118,26	9.424.50	42.370,83	—	279.844,30	103.247,91	70.847,14	9.502.647,33
Ogółem .	3.979.815,31	6.825.131,74	310 954,07	14.491.597,10	1.193.847,96	132.222,—	108.123,58	1.093.713,45	3.143.145.45	2.085.805,79	1.679.104,06	321.646.697,18
w tym:												
KKO powiatowe . .	3.686 066,61	6.689.110.74	281.164,07	13.526.972.93	707.055,89	132.222,—	96.125.63	194.201,30	1.884.337,12	1.253.370,84	628.143,77	141.921.647.24
„ miejskie . . .	278.105,70	22.975,—	17.265,—	91.339,51	422.806,07	—	11.997.95	899.512.15	1.246.508,—	815.381,29	1.048.345,86	177.306.402,32
„ związk. międzykomuualnego . . .	15.643,—	113.046,—	12.525,—	873.284,66	63.986,—	—	—	—	12.300,33	17.053,66	2.614,43	2.418.647,62

Rachunek strat i zysków Komunalnych Kas Oszczędności województw centralnych i wschodnich na dzień 31 grudnia 1937 roku.

STRATY

	Odsetki wypłacone i dopisane.						Prowizie - wypłacone	Koszty administracyjne		
	od wkładów oszczędn.	od rachunkow bieżących	od redyskonta weksli	od zastawu papier. i od kredyt. udzielonych Kasie	różne inne	Razem		wydatki osobowe	świadczenia socjalne	wydatki rzeczowe
	a	b	c	d	e	1	2	a	b	c
M. St. Warszawa . .	4.641.803,88	1.521,455,61	—	6.679,22	917,28	6.170.855,99	3.902,36	1.369.467,32	89.581,89	751.165,51
Warszawskie . . .	1,724.972,65	182.911,96	142.207,57	94.021,16	12.212,62	2.156.325,96	9.492,58	1.124.758,32	95.361,38	439.007,19
Łódzkie	669.990,94	161.139,94	58.823,03	38.027,59	18.977,72	946.959,22	74.100,40	680.577,75	61.932,31	347.162,57
Kieleckie	677.177,08	91.955,03	68.828,63	127.021,79	40.207,12	1.005.189,65	4.002,48	564.286.29	45.963,81	217.631,97
Lubelskie	370.420,77	51.911,21	119.286,93	169.247,54	10.480,09	721.346,54	3.337,21	381.296,60	31.022,40	162.209,96
Białostockie	232.309,37	44.989,68	92.433,90	70.082,17	9.212,83	449.027,95	5.051,85	285.142,75	22.263,94	113.784,65
Wileńskie	296.674,70	28.319,77	5.518,07	103.689,79	59.519,30	493.721,63	1.751,41	247.166,51	19.243,24	103.000,86
Nowogródzkie . . .	86.711,50	23.047,91	24.712,46	92.432,76	6.464,21	233,368,84	1.491,12	136.198,90	11.521,61	57.475,46
Poleskie	81.787,38	11.309,08	19.063,46	51.502,17	9.109,32	172.771,41	1.628,09	136.800,90	10.729,57	44.794,11
Wołyńskie	170.014,67	36.520,73	55.797,49	79.699,29	6.200,86	348.233,04	3.558,45	302.032,75	25.711,49	112.792,41
Ogółem . .	8.951.862,94	2.153.560,92	586.671,54	832.403,48	173.301,35	12.697.800,23	108.315,95	5.227.728,09	4'3.331,64	2.348.924,69
w tym:										
K. K. O. powiatowe .	3.580.161,98	508.274,05	559.894,88	763.182,66	110.993,15	5.522.506,72	38.368,88	3.287.827,20	268.785,98	1.296.742,66
„ miejskie . .	5.326.143,45	1.636.594,13	22.478,69	29.742,87	60.588,13	7.075.547,27	69.532,20	1.890.051,47	139.510,05	1.031.613,69
„ zw. międzykom.	45.557.51	8.692,74	4.297,97	39.477,95	1.720,07	99.746,24	414,87	49.849,42	5.035,61	20.568,34

	Razem	Podatki i opłaty skarbowe	Amortyzacja			Odpisy na dłużnikach	Różnice kursowe			Różne	Dotacja na rzecz fund. wyrównaw.	Nadwyżka	Ogólna suma
			nieruchomości	ruchomości	Razem		na walutach obcych	na papierach wartośc.	Razem				
	3	4	a	b	5	6	a	b	7	8	9	10	11
M. St. Warszawa . .	2.210.214,72	1.132,41	53.647,41	24.014,—	77.661,41	104.900,86	—	—	—	56.661,27	122.138,03	908.832,64	9.656.299,69
Warszawskie . . .	1.659.126,89	4.571.74	10.313,53	34.085,40	24.398,93	181.178,—	53.95	3.930,49	3.984,44	116.216,36	41.935,48	200.697,31	4.417.927,69
Łódzkie	1.089.572,63	3.945,51	7.058,47	46.806,32	53.864,79	146.565,78	—	9.378,72	9.378,72	30.342,15	8.684,76	157.016,36	2.520.430,32
Kieleckie	827.882,07	2.773,81	9.502,90	19.036,40	28.539,30	73.527,70	—	26.636,60	26.636,60	77.742,32	20.351,37	43.904,51	2.110.549,81
Lubelskie	574.528,96	3.168,25	11.770,23	10.465,83	22,236,06	149.089,54	—	11.991,27	11.991,27	20.599,91	2.132,34	154.077,02	1.662.507,10
Białostockie	421.191,34	1.655,49	7.288,72	12.465,91	19.754,63	108.330,57	167,19	907.03	1.074,22	15.684,42	9.445,27	58.368,70	1.089.584,44
Wileńskie	369.410,61	2.281,91	7.579,34	6.366,22	13.945,56	80.974,56	2,12	6.051,53	6.053,65	4.079,96	592,59	51.105,14	1.023.917,02
Nowogródzkie . . .	205.195,97	361,37	412,40	3.881,25	4.293,65	15.527,85	7,87	403,01	410,88	1.941,28	904,17	16.585,49	480.080,62
Poleskie	192.324,58	1.290,67	4.560,74	4.935,97	9.496,71	43.430,53	—	3.160,25	3.160,25	10.453,07	—	17.669,75	452.225,06
Wołyńskie	440.536.65	555,33	1.780,—	9.973,71	11.753,71	35.355,09	—	1.383,64	1.383,64	20.439,98	770,35	70.847,14	933.433,38
Ogółem . .	7.989.984,42	21.736,49	113.913,74	172.031,01	285.944,75	938.880,48	231,13	63.842,54	64.073,67	354.160,72	206.954,36	1.679.104,06	24.346.955,13
w tym:													
K. K. O. powiatowe .	4.853.355,84	17.120,86	47.831,79	107.898,70	155.780,49	690.674,74	231,13	52.652,87	52.884,—	292.802,07	80.808,65	628.143,77	12.332.446,02
„ miejskie . .	3.061.175,21	4.303,68	64.583,35	62.609,13	127.192,48	199.664,96	—	11.106,24	11.106,24	61.111,—	126.145,71	1.048.345,86	11.784,124,61
„ zw. międzykom.	75.453,37	311,95	1.448,60	1.523,18	2.971,78	48.540,78	—	83,43	83,43	247,65	—	2.614,43	230.384,50

Z Y S K I

	Odsetki pobrane i dopisane: od weksli	od rachunków bieżących	od pożyczek trminowych na zastaw	od pożyczek na skrypty dłużne	od pożyczek i wierzytelności hipotecznych	od papierów wartościowych	od KKO i banków	różne inne	Razem
	a	b	c	d	e	f	g	h	1
M. st. Warszawa . . .	292.084,13	910.441,25	422.198,27	999.818,91	2.583.391.86	2.240.002,10	1.116.325,49	3.942,47	8.568.204,48
Warszawskie	1.040.512,34	222.393,43	134.886,91	571.768,53	475.907,40	428.614,03	225.711,07	360.124,68	3.459.918,39
Łódzkie	1.279.548,34	154 028,92	101.882,77	29 470,43	18.382,22	94.190,15	73.719,34	62.022,62	1.813.244,79
Kieleckie	722.315,83	228 305,33	62.319,97	194.882,79	32.555,30	104.350,79	42.364,08	212.955,66	1.600 049,75
Lubelskie	646.867,92	77.256,87	8.868,64	6.124,25	72 104,44	54.570,69	14.937,16	242.465,38	1,123 195,35
Białostockie.	434.359,47	79 662,51	18 933,05	26.183,66	26 028,80	28.560,66	7.582,15	184.419,73	805.730,03
Nowogródzkie . . .	170.097,41	45.200,38	26.516,31	10.446,85	1.620,08	4,642,05	10.053,33	123,086,43	391.662,84
Wileńskie	290.549,60	87.075,59	89.364,60	614,60	7.021,56	113.487,67	25.088,49	132.925.14	746.127,25
Poleskie	175 900,42	12.507,85	6 592,11	19.638,89	10.877.58	8.985,23	3.119,42	41.968,19	279.589,69
Wołyńskie	478.754,95	12.092,26	16 714,67	8 384,86	3 972,39	19 596,94	13 666,16	87.329,28	640.511.51
Ogółem .	5.530.990,41	1.828.964,39	888 277,30	1.867.333,77	3.231.861,63	3.097.000,31	1.532.566,69	1.451.239.58	19.428 234,08
w tym									
KKO powiatowych . .	4.223 582,68	710.004,58	304.568,02	836.221.29	639.167,61	677.282,72	379.107,18	1.378.008,66	9.147.942,74
„ miejskich . . .	1.209.706,65	1.106 130,52	582.982,05	1,022,235,85	2.592.694,02	2.410.421,23	1.152.177,38	71.207,45	10.147.555,15
„ Związków Międzykomunalnych	97.701,08	12.829,29	727,23	8.876,63	—	9.296,36	1.282,13	2.023,47	132.736,19

Prowizje pobrane	Dochód netto z nieruchom.	Odzyskane straty	Różnice kursowe: na walutach obcych	na papierach wartościowych	Razem	Opłaty na koszty administracyjne	Różne dochody	Odpis z fund. wyrów. na pokrycie strat kursowych	Strata	Ogólna suma
2	3	4	a	b	5	6	7	8	9	10
235.364,39	143.247,14	1.252,—	19,18	122.138,03	122.157,21	44,370,89	541.703,58	—	—	9.656.299,69
178.939,89	46.154,20	96.292,26	4.023,35	41.116,93	45 140,28	348 216,30	73 804 69	494, —	168.967,68	4.417.927,69
369.072,62	25.392,05	45.217.98	—	9 346,86	9.346,86	193.158,93	35.714,39	—	29.282,70	2.520.430,32
120.742,48	21.430,95	41 390,14	—	42.196,18	42 196,18	110.592,67	83.531,92	—	90.615,72	2.110.549,81
95.112,08	2.520,70	227.196,52	1.989,20	6.205,46	8.194,66	86.133,21	33,266,93	—	86.887,65	1.662.507,10
104.896,91	12.857,57	98.240,33	4.288,91	9.484,30	13.773,21	33.651,92	8.138,58	81,69	12.214,20	1.089.584,44
34 122,82	510,81	21.306,13	1.440,55	2.098,26	3.438,81	16.151,08	4.805,71	171,90	7.910,52	480.080,62
102.138,98	30.651,46	3 191,61	4.998,02	738.35	5.736,37	45.314,40	2.698,60	—	88.058,35	1.023.917,02
47.358,70	521,89	74.122,10	—	66,39	66,39	7.738 20	16.088,34	—	26.739,75	452.225,06
155.000.22	5.363,87	41.500,72	—	2 004,50	2.004,50	47.030,19	30.002,58	—	12.019,79	933 433,38
1.442.749,09	288.650,64	649.709,79	16.659,21	235.395,26	252.054,47	932.357,79	829.755,32	747,59	522.696,36	24,346.955,13
828.255,87	92 835,86	620.714,59	16.639,78	109.096,17	125.735,45	778.894,92	278.451,11	253,59	459.658,89	12.332.446,02
605.635,47	194.954,08	26 261,04	19,93	126.145,71	126.165,64	133.644,30	549.414,93	494,—	—	11.784.124,61
8.857,75	860,70	3.031,16	—	153,38	153,38	19.818,57	1.889,28	—	63.037,47	230.384,50

S P I S

Komunalnych Kas Oszczędności należących do Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

1. K. K. O. powiatu Nieszawskiego w Aleksandrowie Kujawskim *)
2. „ „ Augustowskiego w Augustowie
3. „ „ Baranowickiego w Baranowiczach
4. „ „ Będzińskiego w Będzinie
5. „ „ Bialskiego w Białej Podlaskiej
6. „ „ Białostockiego w Białymstoku
7. „ „ Bielskiego w Bielsku Podlaskim
8. „ „ Biłgorajskiego w Biłgoraju
9. „ „ Brasławskiego w Brasławiu
10. „ „ Brzeskiego w Brześciu n/Bug.
11. „ „ Brzezińskiego w Brzezinach Łódzkich
12. „ „ Stopnickiego w Busku Kieleckim
13. „ m. Buska w Busku Kieleckim
14. „ powiatu Chełmskiego w Chełmie Lubelskim
15. „ „ Ciechanowskiego w Ciechanowie
16. „ m. Ciechocinka (w likwidacji) w Ciechocinku *)
17. „ powiatu Częstochowskiego w Częstochowie
18. „ „ Drohickiego w Drohiczynie Poleskim
19. „ powiatu Dubieńskiego w Dubnie
20. „ „ Garwolińskiego w Garwolinie
21. „ „ Gostynińskiego w Gostyninie
22. „ „ Dziśnieńskiego w Głębokiem
23. „ „ Szczuczyńskiego w Grajewie
24. „ „ Grodzieńskiego w Grodnie
25. „ „ Grójeckiego w Grójcu
26. „ „ Błońskiego w Grodzisku Mazowieckim
27. „ „ Hrubieszowskiego w Hrubieszowie
28. „ „ Horochowskiego w Horochowie
29. „ „ Janowskiego w Janowie Lubelskim
30. „ „ Jędrzejowskiego w Jędrzejowie
31. „ „ Kaliskiego w Kaliszu *)
32. „ m. Kalisza w Kaliszu *)
33. „ powiatu Koszyrskiego w Kamieniu Koszyrskim

*) Z dniem 1 kwietnia 1938 r. przeszła do Związku K. K. O. w Poznaniu.

34. K. K. O. powiatu Kieleckiego w Kielcach
35. „ „ Kobryńskiego w Kobryniu
36. „ „ Kolskiego w Kole *)
37. „ „ Koneckiego w Końskich
38. „ „ Konińskiego w Koninie *)
39. „ „ Kosowskiego w Kosowie Poleskim
40. „ „ Kostopolskiego w Kostopolu
41. „ „ Kozienickiego w Kozienicach
42. „ „ Kowelskiego w Kowlu
43. „ „ Krasnystawskiego w Krasnymstawie
44. „ „ Krzemienieckiego w Krzemieńcu
45. „ „ Kutnowskiego w Kutnie
46. „ „ Lidzkiego w Lidzie
47. „ „ Lipnowskiego w Lipnie *)
48. „ „ Lubartowskiego w Lubartowie
49. „ „ Lubelskiego w Lublinie
50. „ „ Lubomelskiego w Lubomlu
51. „ „ Łaskiego w Łasku
52. „ „ Łęczyckiego w Łęczycy
53. „ „ Łódzkiego w Łodzi
54. „ m. Łodzi w Łodzi
55. „ powiatu Łomżyńskiego w Łomży
56. „ „ Łowickiego w Łowiczu
57. „ „ Łuckiego w Łucku
58. „ m. Łucka (w likwidacji) w Łucku
59. „ powiatu Łukowskiego w Łukowie
60. „ „ Łuninieckiego w Łunińcu
61. „ „ Makowskiego w Makowie Mazowieckim
62. „ „ Miechowskiego w Miechowie
63. „ „ Mławskiego w Mławie
64. „ „ Mińsko - Mazowieckiego w Mińsku Mazowieckim
65. „ „ Mołodeckiego w Mołodecznie
66. „ „ Nieświeskiego w Nieświeżu
67. „ „ Nowogródzkiego w Nowogródku
68. „ Związku Międzykomunalnego w Olkuszu
69. „ powiatu Opatowskiego w Opatowie
70. „ „ Opoczyńskiego w Opocznie

*) Z dniem 1 kwietnia 1938 r. przeszła do Związku K. K. O. w Poznaniu.

71.	K. K. O. powiatu	Ostrołęckiego	w Ostrołęce
72.	„ „	Ostrowskiego	w Ostrowi Mazowieckiej
73.	„ „	Oszmiańskiego	w Oszmianie
74.	„ m.	Pabianic	w Pabianicach
75.	„ powiatu	Pińskiego	w Pińsku
76.	„ „	Pińczowskiego	w Pińczowie
77.	„ „	Piotrkowskiego	w Piotrkowie Trybunalskim
78.	„ „	Płockiego	w Płocku
79.	„ „	Płońskiego	w Płońsku
80.	„ „	Postawskiego	w Postawach
81.	„ „	Przasnyskiego	w Przasnyszu
82.	„ „	Prużańskiego	w Prużanie
83.	„ „	Puławskiego	w Puławach
84.	„ „	Pułtuskiego	w Pułtusku
85.	„ „	Radomskiego	w Radomiu
86.	„ „	Radomszczańskiego	w Radomsku
87.	„ „	Radzyńskiego	w Radzyniu Podlaskim
88.	„ „	Rawskiego	w Rawie Mazowieckiej
89.	„ „	Równieńskiego	w Równem Wołyńskim
90.	„ „	Rypińskiego	w Rypinie *)
91.	„ „	Sandomierskiego	w Sandomierzu
92.	„ „	Sarneńskiego	w Sarnach
93.	„ Związku	Międzykomunalnego	w Siedlcach
94.	„ powiatu	Sieradzkiego	w Sieradzu
95.	„ „	Sierpeckiego	w Sierpcu
96.	„ „	Skierniewickiego	w Skierniewicach
97.	„ „	Słonimskiego	w Słonimie
98.	„ „	Sokołowskiego	w Sokołowie Podlaskim
99.	„ „	Sochaczewskiego	w Sochaczewie
100.	„ „	Sokólskiego	w Sokółce
101.	„ „	Stołpeckiego	w Stołpcach
102.	„ „	Stolińskiego	w Stolinie
103.	„ „	Suwalskiego	w Suwałkach
104.	„ m.	Sulejowa	w Sulejowie
105.	„ powiatu	Święciańskiego	w Święcianach
106.	„ „	Szczuczyńskiego	w Szczuczynie Nowogródzkim
107.	„ „	Tomaszowskiego	w Tomaszowie Lubelskim
108.	„ m.	Tomaszowa	w Tomaszowie Mazow.
109.	„ powiatu	Tureckiego	w Turku *)
110.	„ „	Warszawskiego	w Warszawie
111.	„ m. st.	Warszawy	w Warszawie
112.	„ powiatu	Węgrowskiego	w Węgrowie
113.	„ „	Iłżeckiego	w Wierzbniku
114.	„ „	Wieluńskiego	w Wieluniu
115.	„ „	Wilejskiego	w Wilejce
116.	„ m.	Wilna	w Wilnie
117.	„ powiatu	Włocławskiego	we Włocławku *)
118.	„ m.	Włocławka	we Włocławku *)
119.	„ powiatu	Włodawskiego	we Włodawie
120.	„ „	Włodzimierskiego	we Włodzimierzu Wołyńskim
121.	„ „	Włoszczowskiego	we Włoszczowie
122.	„ „	Wołkowyskiego	w Wołkowysku
123.	„ „	Wołożyńskiego	w Wołożynie
124.	„ „	Wysoko Mazowieckiego	w Wysokiem Mazowieckiem
125.	„ „	Zamojskiego	w Zamościu
126.	„ „	Zawierciańskiego	w Zawierciu
127.	„ „	Zdołbunowskiego	w Zdołbunowie
128.	„ m.	Broku	w Broku n/Bug.
129.	„ powiatu	Działdowskiego	w Działdowie **)
130.	„ m.	Działdowa	w Działdowie **)
131.	„ „	Lidzbarka	w Lidzbarku **)

*) Z dniem 1 kwietnia 1938 r. przeszła do Związku K. K. O. w Poznaniu.
**) Z dniem 1 kwietnia 1938 r. przystąpiła do n/Związku.

SPIS ODDZIAŁÓW K. K. O.

1) Błonie — Oddział K. K. O. pow. Błońskiego w Grodzisku Maz.
2) Bełchatów — Oddział K. K. O. pow. Piotrkowskiego
3) Brześć Kujawski — Oddział K. K. O. pow. Włocławskiego *)
4) Ciechocinek — Oddział K. K. O. pow. Nieszawskiego w Aleks. Kuj. *)
5) Czeladź — Oddział K. K. O. pow. Będzińskiego
6) Dąbrowa Górnicza — Oddział K. K. O. pow. Będzińskiego
7) Góra Kalwaria — Oddział K. K. O. pow. Grójeckiego
8) Iłża — Oddział K. K. O. pow. Iłżeckiego w Wierzbniku
9) Jeziorna — Oddział K. K. O. pow. Warszawskiego
10) Łódź — Oddział I-szy K. K. O. m. Łodzi (Pomorska 3)
11) Łódź — Oddział II-gi K. K. O. m. Łodzi (Pl. Reymonta 1/2)
12) Międzyrzec Podlaski — Oddział K. K. O. pow. Radzyńskiego
13) Milanówek — Oddział K. K. O. pow. Błońskiego w Grodzisku Maz.
14) Nowy Dwór k/Modlina — Oddział K. K. O. pow. Warszawskiego
15) Ołyka — Oddział K. K. O. pow. Łuckiego
16) Ostrowiec Kielecki — Oddział K. K. O. pow. Opatowskiego
17) Ozorków — Oddział K. K. O. pow. Łęczyckiego
18) Piaseczno — „ „ „ Warszawskiego
19) Pruszków — „ „ „ Warszawskiego
20) Pyzdry — „ „ „ Konińskiego *)
21) Rożyszcze — „ „ „ Łuckiego
22) Słupca — „ „ „ Konińskiego *)
23) Szczebrzeszyn — Oddział K. K. O. pow. Zamojskiego
24) Starachowice — Oddział K. K. O. pow. Iłżeckiego w Wierzbniku
25) Skarżysko-Kamienna — Oddział K. K. O. pow. Koneckiego
26) Tuszyn — Oddział K. K. O. pow. Łódzkiego
27) Uniejów — „ „ „ Tureckiego *)
28) Warszawa — Oddział I-szy K.K.O. m. st. Warszawy (Bielańska 8)
29) „ — „ II-gi „ „ „ „ (Targowa 65)
30) „ — „ III-ci „ „ „ „ (Bagatela 14)
31) „ — „ IV-ty „ „ „ „ (Wolska 16) **)
32) Wołomin — Oddział K. K. O. pow. Warszawskiego
33) Wyszków — „ „ „ Pułtuskiego
34) Zduńska Wola — Oddział K. K. O. pow. Sieradzkiego
35) Zgierz — Oddział K. K. O. pow. Łódzkiego
36) Żyrardów — Oddział K. K. O. pow. Błońskiego w Grodzisku Maz.

SPIS ZAKŁADÓW ZASTAWNICZYCH K. K. O.

1) Wilno — Zakład Zastawniczy K. K. O. m. Wilna

SPIS KANTORÓW WYMIANY.

1) Turmont — K. K. O. pow. Brasławskiego
2) Zdołbunów — K. K. O. pow. Zdołbunowskiego

---

*) Z dniem 1 kwietnia 1938 r. Oddział wraz z Centralą przeszedł do Związku K. K. O. w Poznaniu.

**) Uruchomiony w 1938 r.

Przebieg IV Ogólnopolskiego Kongresu KKO.

Potężna i wspaniała manifestacja, jaką był niewątpliwie odbyty przed tygodniem we Lwowie IV Ogólnopolski Kongres Komunalnych Kas Oszczędności, znajdzie pełne odbicie w księdze pamiątkowej Kongresu, którą organizatorzy mają zamiar wydać. Zanim jednak książka ta znajdzie się w rękach Czytelników uważamy za pożyteczne i celowe przedstawić na łamach naszego pisma krótki przebieg Kongresu i wyniki jego prac w formie uchwalonych rezolucyj, a wreszcie podzielić się swymi wrażeniami z Kongresu.

Kongres, jak wiadomo, zwołany był przez Związek Związków KKO, a organizacja na miejscu spoczywała w rękach komitetu organizacyjnego wyłonionego przez Związek KKO we Lwowie, Komunalną Kasę Oszczędności m. Lwowa i Centralną Małopolską Kasę Oszczędności. Ich wysiłkom i staraniom należy zawdzięczać, że kilkuset uczestników Kongresu, mimo wielkich trudności mieszkaniowych (okres Targów Wschodnich i licznych zjazdów) udało się zakwaterować, a sam Kongres, mimo może pewnych nieuniknionych niedociągnięć, odbył się sprawnie i gładko, w atmosferze podniosłej a zarazem miłej i serdecznej. Zawdzięczać to należy również w niemałej mierze samemu środowisku lwowskiemu, znanemu z serdecznej staropolskiej gościnności.

Na Kongres przybyło ok. 500 osób. Poza przedstawicielami KKO, ich Związków i banków komunalnych, w zjeździe wzięli udział reprezentanci sfer rządowych z p. Wiceministrem Korsakiem jako przedstawicielem pana Premiera i Ministra Spraw Wewnętrznych oraz p. Dyr. Martinem jako przedstawicielem pana Wicepremiera i Ministra Skarbu — na czele, reprezentanci władzy ustawodawczej z p.p. Wicemarszałkami Barańskim z ramienia Senatu i Schaetzlem z ramienia Sejmu, prezydent m. Lwowa dr Ostrowski, liczni przedstawiciele władz administracyjnych i samorządowych, bankowości publicznej i prywatnej, spółdzielczości, sfer gospodarczych, samorządu gospodarczego i instytucji społecznych.

Kongres rozpoczął się dn. 10 września o godz. 9 rano uroczystym nabożeństwem w Katedrze, odprawionym przez prez. J. E. ks. Arcybiskupa Twardowskiego. Nabożeństwo, podczas którego pienia religijne wykonał chór „Echo", zakończono wspólnym odśpiewaniem „Boże coś Polskę".

Po nabożeństwie nastąpiło o godz. 10 otwarcie Kongresu w wspaniałej auli Uniwersytetu Jana Kazimierza, wypełnionej po brzegi. Kongresowi przewodniczył p. Dolanowski, Prezes Związku Związków KKO. Obok niego w Prezydium zasiedli Prezesi poszczególnych Związków KKO p.p. dr Uhma ze Lwowa, Barciszewski z Poznania, dr Kocur z Katowic i Chudzyński z Warszawy.

W przemówieniu powitalnym p. Prezes Dolanowski zaznaczył na wstępie że nawrót myśyami ku bohaterskiej przeszłości Lwowa winien wzmóc w nas wszystkich poczucie odpowiedzialności za losy kraju. Wskazawszy następnie na 850 milionów złotych zebranych przez kasy wkładów i 676 milionów udzielonych przez nie kredytów, mówca podkreślił, że te pomyślne rezultaty powinny być nie tylko tytułem do słusznej, bo zasłużonej dumy, lecz stanowisko jakie KKO zajmują w hierarchii życia gospodarczego państwa, nakłada na kasy również poważne obowiązki gospodarcze i społeczne. Witając przedstawicieli władz, przybyłych gości oraz delegatów p. Prezes Dolanowski dał wyraz przekonaniu, że komunalne kasy oszczędności w akcji przebudowy struktury gospodarczej i wzmocnienia potencjału ekonomicznego Polski staną do czynnej współpracy obok wszystkich twórczych sił ekonomicznych i społecznych państwa.

Imieniem p. Premiera i Ministra Spraw Wewnętrznych powitał zjazd p. Wiceminister Korsak — podkreślając rolę KKO, które „są formą współpracy społeczeństwa, są dźwignią działającą w kierunku zjednoczenia nas wszystkich, w kierunku wypełnienia wewnętrznej treści naszego bytowania zbiorowego pierwiastkami solidarności, rodzącej siłę działania całego naszego narodu".

P. Dyr. Martin, witając Kongres imieniem p. Wicepremiera i Ministra Skarbu, podniósł z naciskiem znaczenie kas w dziedzinie finansowania drobnych i średnich polskich warsztatów, których rozwój przede wszystkim zadecyduje o przyszłości i rozwoju gospodarki narodowej.

Z kolei składali życzenia zjazdowi imieniem m. Lwowa p. Prezydent dr Ostrowski i imieniem PKO p. Prezes dr Gruber, który oswiadczył m. in., że przytoczone w przemówieniach cyfry świadczą o olbrzymim zasięgu terytorialnym i społecznym KKO i są najlepszym świadectwem wspaniałego rozwoju tych instytucji, które pracują u nas najdłużej w kierunku wychowania gospodarczego stanu średniego.

Życzenia składali jeszcze p.p. Wiceprezes Kożuchowski imieniem B. G. K., Senator Śliwiński imieniem Polskiego Banku Komunalnego, Wiceprezes Siwiec imieniem Związku Powiatów R. P., Dyr. Czernichowski imieniem Banku Polskego i Dyr. Miklaszewski — imieniem Związku Izb i Organizacji Rolniczych.

Po powitaniach przewodniczący Kongresu odczytał szereg depesz nadesłanych na zjazd z życzeniami, a w pierwszym rzędzie depeszę od p. Wicepremiera Kwiatkowskiego treści następującej:

„Z okazji IV Ogólnopolskiego Kongresu składam wszystkim komunalnym kasom oszczędności najlepsze życzenia rozwoju prowadzonych prac w dziedzinie kapitalizacji i kredytu stanowiących tak ważne i niezbędne ogniwo w ogólnym wysiłku wzmacniania aktywności gospodarczej polskiego społeczeństwa".

Depesze nadeszły również od p.p. Wiceministrów Skarbu Morawskiego i Grodyńskiego, od prezydenta m. st. Warszawy Starzyńskiego, od Dyrek-

tora Depart. Min. Spraw Wewn. Podwińskiego i wielu innych.

Następnie Prezes Związku KKO we Lwowie p. dr Uhma wygłosił obszerny referat n. t. „Rola komunalnych kas oszczędności w rozwoju kapitalizacji wewnętrznej w Polsce". Referent przedstawił rozwój kapitalizacji w Polsce oraz historię działalności KKO poprzez okres wojny światowej, perturbacje i reformę waluty, okres kryzysu światowego aż do obecnych czasów. Na podstawie wnikliwej analizy obecnej sytuacji gospodarczej w kraju p. Prezes Uhma nakreślił wytyczne działalności KKO w obecnych warunkach.

Na zakończenie tego pierwszego zebrania plenarnego Kongres uchwalił wysłać depesze hołdownicze do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, do Marszałka Śmigłego Rydza, do Premiera Sławoj-Składkowskiego oraz do Wicepremiera i Ministra Skarbu Kwiatkowskiego.

Po zebraniu uczestnicy udali się autobusami miejskimi na teren Targów Wschodnich. W trakcie zwiedzania wystawy i Panoramy Racławickiej odbył się w Pawilonie Filmowym pokaz krótkometrażowych filmów reklamowych dla KKO.

W godzinach popołudniowych obradowały komisje Kongresu:

Wsali Rady. Miejskiej na Ratuszu obradowała komisja dla spraw kredytu rolniczego pod przewodnictwem Prezesa Chudzyńskiego. Referat pt. „Działalnośc kredytowa KKO dla sfer rolniczych" wygłosił dr Z. Witkowski, Sekretarz Związku KKO w Poznaniu.

Uczestnicy Kongresu na cmentarzu Obrońców Lwowa.

W lokalu Izby Przemysłowo - Handlowej toczyły się obrady komisji dla stanu średniego. Przewodniczył p. Prezes dr Uhma. Referat pt. „Finansowanie przez KKO stanu średniego" wygłosił p. M. Tułacz, Dyrektor Związku KKO w Katowicach.

Komisja prawno - organizacyjna obradowała pod przewodnictwem p. Prezesa Barciszewskiego w lokalu Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności. Referat pt. „Próba życia nowych przepisów prawnych dla KKO" wygłosił p. B. Olszewski, Inspektor Związku KKO w Warszawie.

Udział uczestników Kongresu we wszystkich trzech komisjach, które obradowały jednocześnie, był b. liczny. Szczególnie żywa dyskusja toczyła się na komisji prawno - organizacyjnej i na komisji dla stanu średniego. Nie mając pod ręką stenogramów obrad nie możemy podać Czytelnikom streszczenia dyskusji. Ograniczymy się tylko do ogólnej charakterystyki. Ośrodkiem dyskusji na komisji prawnej była kwestia ustalenia właściwej równowagi między czynnikiem fachowym i obywatelskim w dyrekcjach kas. Punktem ciężkości dyskusji na komisji dla stanu średniego była kwestia metod współdziałania kas w akcji wzmacniania polskiego stanu średniego, zwłaszcza rzemiosła i drobnego handlu. Dyskusja na komisji kredytu rolnego była więcej „rozstrzelona"; po-

ruszono szereg różnych momentów, wśród których jednak moment ładu prawnego w stosunkach kredytowych był dominujący.

W wyniku parogodzinnej dyskusji na komisjach uchwalono projekty rezolucyj na plenarne zebranie Kongresu.

Po pracowicie spędzonym dniu uczestników Kongresu czekał zasłużony wypoczynek i miłe spędzenie paru godzin na raucie w salach Kasyna i Koła Literacko - Artystycznego. Na część artystyczną rautu złożyły się produkcje p. Włodzimierza Kaczmara, basa opery mediolańskiej, przy akompaniamencie p. Ireny Lipczyńskiej, oraz baletmistrza p. Tadeusza Burkiego ze współudziałem p.p. Lechnówny, Kochanowskiej i Chylewskiej. Część towarzyską — wypełniły posiłek przy bufecie i tańce. W miłej i serdecznej atmosferze goście mieli możność nie tylko odetchnięcia po trudach, ale i lepszego poznania się i zbratania poprzez granice b. zaborów i obecnych Związków KKO. Nieskrępowane pogawędki na gruncie towarzyskim przyczyniły się walnie do wytworzenia się bliskiej więzi duchowej między uczestnikami Kongresu.

W drugim dniu uczestnicy Kongresu w liczbie ok. 300 osób udali się z rana pochodem na cmentarz Obrońców Lwowa, gdzie w imieniu KKO złożyli wieniec u stóp mauzoleum „Orląt lwowskich". Uroczystość nie miała nic wspólnego z oficjalną, sztywną ceremonią. Cmentarz Obrońców Lwowa, jak zresztą cały cmentarz Łyczakowski, na którym spoczywają szeregi jednostek i pokoleń, które pracowały, walczyły i umierały za Ojczyznę, przesiąknięty jest gorącą atmosferą patriotyzmu i poświęcenia, która niespostrzeżenie każdego ogarnia. Wyrazem tego ducha było spontaniczne odśpiewanie „Roty" przed grobem jej autorki Marii Konopnickiej. Był to bodaj najpodnioślejszy i głęboko wzruszający moment.

Sprzed cmentarza uczestnicy udali się grupami na zwiedzanie miasta pod kierunkiem przewodników Związku Popierania Turystyki.

W międzyczasie odbyła się w sali KKO m. Lwowa trzecia z rzędu konferencja porozumiewawcza przedstawicieli publicznych instytucji oszczędnościowych pod przewodnictwem p. Prezesa dr Grubera. Przedmiotem obrad był referat p. Dyr. Czajkowskiego o „Stosunku ustawodawstwa podatkowego do kas oszczędności".

Końcowe plenarne zebranie Kongresu odbyło się o godz. 4 po południu w sali Rady Miejskiej.

Przewodniczący poszczególnych komisji Kongresu złożyli sprawozdania z przebiegu obrad oraz odczytali opracowane na komisjach rezolucje, które Kongres jednomyślnie uchwalił. (Teksty tych rezolucyj podajemy oddzielnie).

Na zakończenie p. Prezes Dolanowski podziękował Związkowi KKO we Lwowie, Centralnej Małopolskiej Kasie Oszczędności i Komunalnej Kasie Oszczędności m. Lwowa za zorganizowanie Kongresu i serdeczne przyjęcie oraz wszystkim uczestnikom Kongresu za tak liczny i czynny udział w pracach Kongresu.

Dla zadokumentowania sympatii uczestników Kongresu dla Lwowa Kongres przez aklamację uchwalił złożyć na ręce p. dr Uhmy, jako Prezesa Sekcji Wschodniej Tow. Szkoły Ludowej, odpowiednią kwotę z funduszów Związku Związków KKO na utrzymanie przez rok jednej ze szkół T. S. L. na Kresach.

Reasumując wyniki obrad p. Prezes Dolanowski podkreślił, że Kongres spośród wielu zagadnień wymagających szczegółowego rozważenia wybrał i rozpatrzył przede wszystkim te, które znalazły wyraz w uchwalonych rezolucjach. Drugi cel Kongresu, jakim było ułatwienie uczestnikom wzajemnego poznania się, został również osiągnięty. „Poprzez granice byłych zaborów — mówił p. Prezes Dolanowski — mieliśmy możność poznać się i stwierdzić, że jesteśmy wielką instytucją i mamy siłę potężną w całej Rzeczypospolitej... i że praca nasza może dać dla państwa wielkie efekty".

Pod wrażeniem tej siły wynikającej z przeświadczenia, że komunalne kasy oszczędności przestały być kopciuszkiem, a stanowią dziś potężne ogniwo w całym aparacie oszczędnościowym i kredytowym Polski — uczestnicy IV Ogólnopolskiego Kongresu KKO rozjechali się do domów.

Dla ogólnej charakterystyki Kongresu należało by podkreślić jeszcze dwa momenty, które, sądzę, każdemu z nas rzucały się w oczy. Po pierwsze, silna postawa ofensywna, postawa ekspansji, jaką owiane były zarówno referaty, jak dyskusja i przemówienia na zjeździe; po wtóre, objaw całkowitej niemal jednolitości poglądów przedstawicieli KKO na zasadnicze zagadnienia ich dotyczące. Ta harmonia w postawie i poglądach przedstawicieli instytucyj wszystkich połaci kraju, wszystkich województw i regionów uderzała w oczy szczególnie ludzi stojących poza naszym ruchem, którzy mogli obiektywnie porównać obecny Kongres z naszymi poprzednimi zjazdami, i którzy w rozmowach „kuluarowych" moment ten silnie podkreślali.

Są to objawy mocno krzepiące.

B. Obszyński.

REZOLUCJE

uchwalone na IV Ogólnopolskim Kongresie KKO

IV Ogólnopolski Kongres Komunalnych Kas Oszczędności, stawiając sobie za zadanie ustalenie wytycznej linii polityki gospodarczej komunalnych kas oszczędności w warunkach dnia dzisiejszego — uznał za wskazane rozpatrzyć i ustalić w pierwszym rzędzie linię postępowania w stosunku do spraw dotyczących rolnictwa, finansowania stanu średniego w miastach oraz problemów prawnych dotyczących organizacji komunalnych kas oszczędności.

Po wysłuchaniu referatów na te tematy i przeprowadzeniu szerokiej dyskusji, IV Ogólnopolski Kongres Komunalnych Kas Oszczędności powziął następujące rezolucje:

I. W sprawie kredytu dla rolnictwa:

1) Doceniając konieczność odbudowy kredytu rolnego, jako nieodzownego warunku podniesienia gospodarczego wsi oraz intensyfikacji poczynającej się rentować produkcji rolniczej — IV Ogólnopolski Kongres Komunalnych Kas Oszczędności apeluje do komunalnych kas oszczędności o pozytywne ustosunkowanie się do zagadnienia finansowania sfer rolniczych.

2) Kongres wyraża przekonanie, że ekspansja kredytowa komunalnych kas oszczędności wśród rolnictwa może się rozwijać jedynie pod warunkiem utrzymania zaufania i ładu prawno — gospodarczego w stosunkach kredytowych.

3) Mając na względzie okoliczność, iż realizacja pomocy finansowej, przewidzianej w ustawodawstwie konwersyjnym, w licznych wypadkach jest opóźniona i utrudniona — Kongres zwraca się z apelem do czynników kompetentnych o zapewnienie kasom możliwości łatwego upłynnienia, w razie potrzeby, akceptów Banku Akceptacyjnego, które były pomyślane jako instrument upłynnienia skonwertowanych wierzytelności rolniczych.

4) Kongres deklaruje gotowość nawiązania najściślejszej współpracy z organizacjami reprezentującymi rolnictwo celem dostosowania działalności kredytowej komunalnych kas oszczędności do istotnych potrzeb rolnictwa.

5) Mając na uwadze wielką pożyteczność dla rolnictwa ulgowych kredytów celowych z funduszów Państwowego Banku Rolnego, Kongres uważa za wskazane, aby komunalne kasy oszczędności brały w dalszym ciągu udział w rozprowadzaniu tychże kredytów wśród rolnictwa.

II. W sprawie finansowania stanu średniego:

1) Zważywszy, że rozporządzenie Prezydenta Rzplitej Polskiej z dnia 24 X.1934 r. o K.K.O. w art. 1 nakłada na komunalne kasy oszczędności specjalny obowiązek udostępniania kredytu; że komunalne kasy oszczędności z samego swego powołania stanowią naturalne źródło kredytu i opieki finansowej dla stanu średniego; że warunki pracy stanu średniego w Polsce wymagają dostatecznej i dogodnej dla pożyczkobiorcy opieki kredytowej; że tworzenie polskiego stanu średniego jest jednym z zasadniczych warunków rozwoju gospodarczego Państwa, wyrównując historyczne zaniedbanie okresu przedrozbiorowego — Kongres Komunalnych Kas Oszczędności zaleca wszystkim kasom szczególną troskę i głęboko wnikającą opiekę nad rozwojem akcji kredytowej dla polskiego stanu średniego.

2) Zważywszy, że niski stan ekonomiczny najdrobniejszego rzemiosła i drobnego detalicznego handlu utrudnia tym kategoriom korzystanie z pożyczek w instytucjach kre-

dytu zorganizowanego; że ta warstwa pożyczkobiorców stanowi naturalną podstawę rozwojową stanu średniego i że wszelkich wysiłków należy dołożyć, aby przez zbogacenie się mogła ona zasilić szeregi rzemiosła i kupiectwa polskiego; że najdogodniejszą formą pomocy jest w tym przedmiocie kredyt z bezprocentowych kas pożyczkowych — Kongres zaleca komunalnym kasom oszczędności należytą opiekę i czynnną współpracę z polskimi bezprocentowymi kasami pożyczkowymi.

3) Zważywszy, że w akcji kredytowej dla finansowania stanu średniego należy dążyć do stałego obniżania kosztów kredytu dla pożyczkobiorców; że na akcję przeznaczone są nie tylko własne środki obrotowe kas, lecz także lokaty instytucyj publicznych, które nie zawsze zapewniają marżę dostatecznej opłacalności kredytu dla K. K. O.; że jednak przy finansowaniu stanu średniego wymaga interes publiczny pewnych ofiar od instytucyj kredytowych — Kongres zaleca komunalnym kasom oszczędności stałe dążenie do potanienia kredytów dla stanu średniego oraz żywy współudział w rozprowadzaniu specjalnych kredytów rzemieślniczych.

4) Zważywszy, że interpretacja obowiązujących przepisów ustaw i rozporządzeń odnośnie zabezpieczeń kredytów udzielonych przez K. K. O., całą uwagę przerzuca na zabezpieczenia rzeczowe, zapoznając w zupełności tak ważny czynnik, jakim jest osobista uczciwość, rzetelność i dobra wola kredytobiorców — Kongres zaleca kasom uwzględnianie na własnym terenie działalności rzemieślników i kupców, których rzetelność i inicjatywa zasługuje na zaufanie i pełne poparcie kredytowe, i których gwarancje osobiste mogą w dostatecznej mierze zastąpić gwarancje rzeczowe.

5) IV Ogólnopolski Kongres Komunalnych Kas Oszczędności zwraca się z apelem do polskich zrzeszeń gospodarczych rzemiosła i kupiectwa, by ze swej strony dołożyły wszelkich starań:

a) w kierunku zorganizowania dla swych członków odpowiednich form wzajemnej gwarancji kredytowej.

b) w kierunku wprowadzenia takich form księgowości, które by z jednej strony dawały kupcowi lub rzemieślnikowi oraz komunalnym kasom oszczędności dokładny obraz stanu jego interesów, z drugiej zaś strony umożliwiały racjonalną kontrolę zaciągniętego kredytu.

III. W sprawie ustawodawstwa o K. K. O.

1) Kongres stwierdza, że dekret Prezydenta Rzplitej z dnia 24.X. 1934 r. o K. K. O. wraz z rozporządzeniami wykonawczymi rozwiązuje lepiej szereg ważnych zagadnień dotyczących organizacji i działalności komunalnych kas oszczędności, niż czyniło to prawo z 1934 r.

2) Aczkolwiek nowe prawo — rzecz prosta — nie będzie ostatecznym etapem w kształtowaniu porządku prawnego w komunalnych kasach oszczędności i dalszy rozwój tych instytucyj wysunie zapewne w przyszłości konieczność zmiany niektórych przepisów, to jednak dotąd zebrane doświadczenia nie dyktują potrzeby dążenia do zasadniczej nowelizacji obecnie obowiązującego ustawodawstwa o komunalnych kasach oszczędności.

3) Raczej należy uznać, że ewentualna szybka a zasadnicza nowelizacja ustawodawstwa z 1934 r. mogłaby wywołać zakłócenia w strukturze organizacji komunalnych kas oszczędności dopiero od niedawna gruntownie przeprowadzonej i mogłaby się odbić szkodliwie na ciągłości i spokoju pracy, a zatem byłaby niekorzystna dla interesów komunalnych kas oszczędności.

Lwów, dnia 11 września 1938 r.

Ogłoszenia urzędowe

Sąd Okręgowy Wydział Rejestrowy w Kielcach dnia 7 września 1938 r. przy firmie: Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Jędrzejowskiego R. H. A. 8535 wpisano:

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Jędrzejowskiego w Jędrzejowie. Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowanie wkładów oszczędnościowych, obszar powiatu jędrzejowskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy. Siedzibą Kasy jest Jędrzejów. Przedmiotem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym, a w szczególności: 1) przyjmowanie w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu Kasy na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych; 2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładowe lokat w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych; 3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych; 4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym; 5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego; 6) udzielanie pożyczek pod zastaw: a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności; b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcyj Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej; 7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu, 8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo; 9) dyskontowania nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § 33, oraz kuponów od tych papierów, 10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów, 11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych; 12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych; 13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim; 14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych; 15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej; 16) umieszczanie wolnej gotówki: a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności; b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego; 17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego; 18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy, 19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów; 20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów; 21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa; 22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu kasy, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych. Kapitał zakładowy wynosi 50.000 zł i został wpłacony całkowicie. Członkami Dyrekcji są: p. o. dyrektora zarządzającego Stanisław Pacanowski i Jan Jackowski — członek dyrekcji. Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach określonych w § 21 ust. 3 statutu Kasy. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń Kasy jest czasopismo „Oszczędność“ w Warszawie oraz Kielecki Dziennik Wojewódzki.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU DZIŚNIEŃSKIEGO W GŁĘBOKIEM

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		12.327,17	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		8.731,52	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		211.763.37	
d) pozostałość w Gminn. Kasach P. O.		97.247,23	
e) bony inwestycyjne			330.059.29
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		14.268.93	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		2.140.00	16.408,93
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane			28.438.42
8. Pożyczki wekslowe			401.514,34
9. Weksle protestowane			18.560,32
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (103 kont)			
b) poch. z innych kredytów (... kont)			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpieczone innymi wartościami			81.842,04
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności			
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne			22.00.C0
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjnego B-ku Akcep.			141.794,00
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			20.831,10
17. Ruchomości			678,60
18. Różne			2.155,33
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1,064.292,37
21. Depozyty			7.215,C0
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			35 452,79
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
26. Różni za nasze weksle kaucyjne			549.950 00
Razem			592.617,79
Ogółem			1 656.910.16

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		50.000,00	
2. Fundusz zasobowy		216.543,14	
3. Fundusze specjalne			
a) inwestycyjny		10,000 00	
b) rezerwowy		34.000,00	310.543.14
4. Fundusz wyrównawczy			500 00
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			416.62
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (6 kont)		103.030,49	
b) terminowe (9 kont)		28.256,80	131 287,29
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (706 kont)		121.721.20	
b) terminowe do 3 miesięcy (17 kont)		13.443,72	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (78 kont)		34,173,85	169 337,77
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publicznych (18 kont)		252.154,79	
b) osób fizycz. i prawno-pryw. (34 k.)		21.888,06	274.042,85
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych			39.365,00
c) w Bankach Komunalnychi K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			
12. Dyskonto Akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			98.377,69
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			27.823,48
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			9,871 57
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			2.726.96
Razem			1.064,292,37
22. Różni za depozyty			7,215,00
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			35,452,79
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
27. Własne weksle kaucyjne			549.950,C0
Razem			592.617 79
Ogółem			1.659.910,16

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	12.944,18	
b) od rachunków bieżących	7.873.73	
c) od redyskonta weksli	842,85	
d) od kredytów udzielonych Kasie	15 725,24	
e) różne inne	80.28	37.466.28
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	19.245,80	
b) świadczenia socjalne	1,561.61	
c) wydatki rzeczowe	5 511,10	26,318,51
4. Podatki i opłaty skarbowe		5,00
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	416 62	
b) ruchomości	186.30	602 92
6. Odpisy na dłużnikach		6.906.20
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		266,93
11. Nadwyżka		2.726,96
Razem		74.292,80

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	40.579,07	
b) od rachunków bieżących	6.110,70	
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) Pomoc Skarbu Państwa		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	2.100.0C	
f) od papierów wartościowych	887,00	
g) od K. K. O. i Banków	8.421 28	
h) różne inne	5.213.86	63.311.91
2. Prowizje pobrane		4,066.67
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		614.18
6. Odzyskane straty		23,98
7. Opłaty na koszty administracji		6.201,71
8. Różne dochody		74,35
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		74.292.80

Buchalter (—) Ślepowroński

Dyrekcja Kasy:
(—) Czarny Władysław — Dyrektor Zarządzający
(—) Ślepowroński Kazimierz—Zastępca Dyr. Zarządu
(—) Bohdanowicz Antoni — członek Dyrekcji

Komisja Rewizyjna:
(—) Mattoszko Włodzimierz
(—) Juszkiewicz Władysław

POWIATOWA KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI W KOSOWIE POLESKIM

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		1.203,18	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		3.248,13	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych . . .		61,00	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			4.512,31
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		365,15	
c) listy zastawne i obligacje . . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych . . .		1.605,00	1.970,15
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			177.00
7. Weksle zdyskontowane (14 kont) . .			3.457 90
8. Pożyczki wekslowe (153 kont) . .			47.645,09
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (173 k.)		30.438 25	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			30,438,25
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont) .			
c) zabezp. innymi wartościami (... k.)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (25 kont) . . .		1.840.85	
b) innych wartości (.... kont) . .			
c) pożyczki zakł. zastawn. (... kont) .			1840,85
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont) . .			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (260 kont) .			93,498,24
15. Odsetki zaległe			1.835.49
16. Nieruchomości			7.529,29
17. Ruchomości			2.668 50
18. Różne			9.746,59
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			2.362,66
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		70.607,21	
b) za rok sprawozdawczy . . .		9.871,53	80.478,74
Razem. .			288.161,06
21. Depozyty			3,643.08
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			43.241,61
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			97.584,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem. .			432.629,75

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			33.000,00
2. Fundusz zasobowy			599,48
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			310,16
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (10 kont) . . .		89.755,45	
b) terminowe (1 kont)		483.10	90.238,55
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (720 kont) . . .		29.275,90	
b) terminowe do 3 miesięcy (1 kont) .		82,80	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (91 kont)		4.791,95	34.150,65
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (8 kont) . .		4.806,06	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (30 kont)		5.227,81	10.033,87
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			50,00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych . .			
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			82.560,00
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		30.829,89	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			30.829,89
15. Banki i K. K. O. Loro		3.545,21	
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne . . .			
19. Różne			329,59
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			2.513,66
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem. .			288.161,06
22. Różni za depozyty			3,643,08
23. Zobowązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			43,241.61
25. Bank Akceptacyjny			97.584,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem. .			432.629,75

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	4.038,72	
b) od rachunków bieżących . .	497,18	
c) od redyskonta weksli	67.99	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	7.173,38	
e) różne inne	470,30	12.247,57
2. Prowizje wypłacone		162.98
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	9.159,45	
b) świadczenia socjalne	851,96	
c) wydatki rzeczowe	4,337,22	14.348,63
4. Podatki i opłaty skarbowe . . .		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	75,29	
b) ruchomości	496,01	571,30
6. Odpisy na dłużnikach		2.670,67
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		5,73
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego .		
11. Nadwyżka		
Razem. .		30.006,88

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	5,239,88	
b) od rachunków bieżących . . .	16,78	
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	149,97	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .	318,94	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych . . .	74.76	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	7.257,45	14.057,78
2. Prowizje pobrane		2.319.48
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		190,00
6. Odzyskane straty		2.293,77
7. Opłaty na koszty administracji . .		835,12
8. Różne dochody		439,20
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		9.871,53
Razem. .		30.006,88

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej K. K. O.:
(—) St. Raczyński
Członkowie Komisji Rewizyjnej K. K. O.:
(—) P. Ostojski
(—) N. Pines

Dyrektor Zarządzający i Księgowy:
(—)J. Biegański
(—) K. Kamiński — członek Zarządu
(—) A. Sidorowski — członek Zarządu

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU LUBARTOWSKIEGO W LUBARTOWIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		18.724,32	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		18.360,90	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		577,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			37.662,22
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		9.643,72	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		5 205,00	14.848,72
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			109,49
7. Weksle zdyskontowane (10 kont)			5.532,43
8. Pożyczki wekslowe (171 kont)			43.444,21
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (395 kont)		120.968,62	
b) pochodzące z inn. kredytów (... k.)			120.968,62
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpieczone inn. wartościami (2 k.)		2.694,02	2.694,02
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wart. i książeczek oszczędności (34 kont)			
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			3.916,44
12. Pożyczki na skrypty dłużne (45 kont)			
13. Pożyczki hipoteczne			8 240,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (531 kont)			253.250,67
15. Odsetki zaległe			26 433,84
16. Nieruchomości			8.892,00
17. Ruchomości			5.826,77
18. Różne			15.808,09
19. Sumy przech. (rozliczenia międzyokr.)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		299.562,93	
b) za rok sprawozdawczy			299.562,93
Razem			846.390,45
21. Depozyty			36.946,98
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			14 759,90
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			898.097,33

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			10.461,76
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (6 kont)		16.833,28	
bb) terminowe (3 kont)		259.947,20	276.780 48
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (923 kont)		56.024,58	
b) terminowe do 3-ch miesięcy (6 kont)		8 382,11	
c) terminowe ponad 3-miesiące i warunkowe (6 kont)		10.936,71	75.343,40
8. Rachunki bieżące *) czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno publ. (... kont)		574,94	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (29 kont)		8.027,91	8.602,85
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			73,00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		6.942,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			6.942,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		265.631 95	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			265.631,95
15. Banki i K. K. O. Loro			36.789,00
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			4.824,90
19. Różne			6.251,00
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		104.690,11	104.690,11
Razem			846.390,45
22. Różni za depozyty			36.946,98
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			
24. Różni za inkaso			14.759,90
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			898 097,33

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 960.—.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW za 1937 rok.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	13.736,17	
b) od rachunków bieżących	346,47	
c) od redyskonta weksli	931 99	
d) od zastawu pap. i od kredyt. udz. Kasie	27.526,71	
e) różne inne	139,25	42.680,59
2. Prowizje wypłacone		414,39
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	18.137,50	
b) świadczenia socjalne	1.406,65	
c) wydatki rzeczowe	6 642 67	26.186,82
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	8.846,83	
b) ruchomości	1 073,81	9.920,64
6. Odpisy na dłużnikach		16.554,17
7. Administracja nieruchomości		22,59
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		19,75
9. Koszty przeprowadzki Kasy w 1934 r.		388,92
10. Depozyt sądowy		5.112,31
11. Nadwyżka		104.690,11
Razem		205.990,29

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopis.		
a) od weksli	50.104,51	
b) od rachunków bieżących	150,20	
c) od poż. termin. pod zastaw.	317,22	
d) od należności z układów konwersyjnych	12.519,17	
e) od pożyczek i wierzyteln. hipotecznych	360 00	
f) od papierów wartościowych	445,32	
g) od K. K. O. i Banków	24 84	
h) różne inne	53,71	
i) Pomoc Skarbu Państwa	3 209,46	67.184,43
2. Prowizje pobrane		7.623,51
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		81,50
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		125.942,34
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Zysk n/nieruchomościach		46,20
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych, rezerwa n/pokrycie ew. strat za godz. nadliczbowe		5.112,31
10. Strata		
Razem		205 990,29

Zarząd Tymczasowy
Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Lubartowskiego w Lubartowie
mianowany dekretem Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w osobach: (—) W. Klank — Przewodniczący, (—) B. Andrzejewski — Zastępca Przewodn., Członek Zarząd i Dyrektor Kasy, (—) Mgr W. Niwicki — Pełnomocnik.

tp. o. Księgowego
(—) M. Furgałowa

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU MŁAWSKIEGO W MŁAWIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		31.026,73	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		3.072,90	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		50.808,50	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			84.908,13
2. Kupony			
3. Waluty obce	1.193,76		1.193,76
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		41.457,06	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		15.000,00	56.457,06
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (39 kont)			39.211,40
8. Pożyczki wekslowe (307 kont)			99.258,00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (99 kont)		22.177,54	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			22.177,54
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartośc. (1 kont)		869,00	
b) zabezpieczone hipoteką (... kont(			
c) zabezpieczone inn. wartościami (8 k.)		219.743,74	220.612,74
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych książeczek oszczędności (20 kont)		11.662,50	
b) innych wartości (kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			11.662,50
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (176 k.)			253.746,05
15. Odsetki zaległe			10.079,12
16. Nieruchomości			15 892,43
17. Ruchomości			7.008,21
18. Różne			20.326,90
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			6.920 67
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem	1.193,76		849.454,51
21. Depozyty			286.533,61
22. Udzielone gwarancje			30.000,00
23. Inkaso			57.285,33
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			138.294,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem	1.193 76		1 361.567,45

Stan bierny

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			678,00
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			1.889,52
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (... kont)			
b) terminowe (... kont)			
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (924 kont)		122.070,42	
b) terminowe do 3-ch miesięcy (41 k.)		126.026,07	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (39 kont)		153.044.74	401.141,23
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (4 kont)		3.017,00	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (65 kont)		32,169.92	35,186.92
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			27.491,00
10. Zobowiązania inkasowe			2.657,20
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		11.250,00	
c) w Bankach Komunalnychi K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			11.250,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			117.258,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		55.000,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		32.500,00	
d) przez inne instytucje			87.500,00
15. Banki i K. K. O. Loro			866.70
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			56.578.37
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			6.671.03
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		286,54	286,54
Razem			849.454,51
22. Różni za depozyty			286.533,61
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			30,000,00
24. Różni za inkaso			57.285 33
25. Bank Akceptacyjny			138.294.00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.361.567.45

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	11.898,31	
b) od rachunków bieżących	1.650,97	
c) od redyskonta weksli i dysk. akceptów	10.403,03	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	2.157.46	
e) różne inne		26.109,77
2. Prowizje wypłacone		425,85
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	23.063,10	
b) świadczenia socjalne	2.043,01	
c) wydatki rzeczowe	9,330,86	34.436,97
4. Podatki i opłaty skarbowe		166,24
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	771,32	771,32
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		100,00
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		1,889,52
11. Nadwyżka		286,54
Razem		64.186,21

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	9,929,93	
b) od rachunków bieżących	2,835,43	
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od poż. i wierz. hipot. i ukł. konwers.	15.798,26	
f) od papierów wartościowych	781,69	
g) od K. K. O. i Banków	770,18	
h) różne inne	13.607,62	43.723,11
2. Prowizje pobrane		8.916,55
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		954,69
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		1.889,52
5. Dochód netto z nieruchomości		5,59
6. Odzyskane straty		3.268,99
7. Opłaty na koszty administracji		742.76
8. Różne dochody		4,685,00
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		64 186,21

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący Komisji: (—) **M. Prawdzic**
Członkowie: (—) **Józef Bogacki**
(—) **M. Roman**

Dyrekcja Kasy:

Dyrektor Zarządzający: (—) **Artur Pieńkiewicz**
Z-ca Dyrektora i buchalter: (—) **H. Piechowska**
Członek Dyrekcji: (—) **M. Krasnodębski**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PUŁTUSKIEGO W PUŁTUSKU

Bilans roczny netto na dzień 31-go grudnia 1937 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		38,496,73	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		6,393,27	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		16,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.		12.614.00	
e) bony inwestycyjne			57.520,00
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe			
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje zwizków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bank. Komunaln.		49.646.00	49,646,00
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			72,50
7. Weksle zdyskontowane (31 kont)			7,489 05
8. Pożyczki wekslowe (873 kont), w tym komunalne 262.625,13			418.289,13
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (165 k.)		40.393,85	
b) pochodz. z innych kredytów (2 kont)		1.085,00	41.478,85
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezpieczne innymi wartościami			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (24 kont)		2.780,00	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			2,780,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akceptacyjnego (278 kont)			184.386,20
15. Odsetki zaległe			21.162,90
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			6.587.80
18. Różne			33,115,89
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			828 25
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		157.243.03	
b) za rok sprawozdawczy			
1) Oddział w Wyszkowie 9.246,90			
2) Centrala w Pułtusku 108.260,07		117.506,97	274,750,00
Razem			1.098.106,57
21. Depozyty			25.028,56
22. Udzielone gwarancje			88 727,00
23. Inkaso			37.430,64
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Nasz r/k w Oddziale Wyszków			118.885.74
Ogółem			1.368.178,51

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			81.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych *			
a) bezterminowe (... kont)			
b) terminowe (... kont)			
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych *)			
a) bezterminowe (2812 kont)		216.357,62	
b) terminowe do 3 miesięcy (502 kont)		143.824,63	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (... kont)			360.182,25
8. Rachunki bieżące (czek., przek. it.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (5 kont)		2.517,00	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (76 kont)		59 445,40	61.962,40
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			1 796,56
10. Zobowiązania inkasowe		1.796.56	
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		6.825.00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			6.825,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		112.661,60	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		189.487.25	
d) przez inne instytucje		125.889.45	428.038,30
15. Banki i K. K. O. Loro			73.248.49
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			81.112.34
20. Sumy przech. (rozlicz. międzyokr.)			3,941.23
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.098.106.57
22. Różni za depozyty			25.028,56
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			88.727,00
24. Różni za inkaso			37,430.64
25. Bank Akceptacyjny			
26. R/k Oddziału w Wyszkowie			118.885.74
Ogółem			1.368.178 51

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	13.402,26	
b) od rachunków bieżących	1 097.85	
c) od redyskonta weksli	842 09	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	30.931.01	
e) różne inne	422,46	46.695,67
2. Prowizje wypłacone		128.94
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	27.209,00	
b) świadczenia socjalne	2.446,87	
c) wydatki rzeczowe	12.463,67	42.119.54
4. Podatki i opłaty skarbowe i koszty egz.		254,06
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	852.97	852,97
6. Odpisy na dłużnikach		27.041.10
7. Odpisy skradzionych obligacyj		56.141.29
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównaw.		
11. Straty niepokr. z lat ubiegłych		157.243.03
Razem		330 476,60

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	44.518,46	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych na zastaw	288.83	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	2.245 00	
g) od K. K. O. i Banków	823.36	
h) różne inne (ukł. konwers.)	282,74	48.158,39
2. Prowizje pobrane		4 000.34
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		2,533,68
7. Opłaty na koszty administracji		720.90
8. Różne dochody		313.29
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata:		
z lat ubiegłych	157 243.03	
roku bieżącego: a) Oddz. 9.246,90; b) Centr. 108.260,07	117·506,97	274.750,00
Razem		330.476.60

Buuchalter (—) J. Wiśniowski

Dyrekcja Kasy:
p. o. Dyrektor Zarządzający (—) K. Poskoczym
Zastępca Dyr. Zarządzającego (—) T. Nałęcz
Członek Dyrekcji (—) Ruszkowski

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący (—) Konstanty Radziwiłł
Członkowie: (—) W. Wiśniewski
(—) St. Zabokrzycki

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorzadowego Instytutu Wydawniczego. Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.